

Responsabilitate

Cuprins

Introducere

Modulul 1: Importanța responsabilității

Lecția 1: Ce este responsabilitatea?

Lecția 2: De unde vin responsabilitățile?

Modulul 2: Beneficii și costuri în asumarea unei responsabilități

Lecția 3: Care ar putea fi consecințele asumării unei responsabilități?

Lecția 4: Cum poți decide dacă beneficiile asumării unei responsabilități sunt mai importante decât costurile?

Lecția 5: Cum îți poți folosi aptitudinile pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei noi responsabilități?

Modulul 3: Alegerea responsabilităților

Lecția 6: Ce sunt responsabilitățile concurente?

Lecția 7: Cum putem alege între mai multe responsabilități concurente?

Lecția 8: Cum ai alege între aceste responsabilități concurente?

Modulul 4: Persoane responsabile

Lecția 9: De ce vrem să decidem cine este responsabil?

Lecția 10: Ce idei sunt utile atunci când decidem cine este responsabil?

Lecția 11: Cine crezi că este responsabil pentru accident?

Lecția 12: Cine crezi că este responsabil pentru această acțiune din comunitate?

Glosar

Introducere

La ce te gândești când auzi cuvântul „responsabilitate”? Te duce cu gândul la ceva ce trebuie să faci, cum ar fi să traversezi strada doar când este verde la semafor? Te duce cu gândul la ceva ce nu trebuie să faci, cum ar fi să nu faci rău altor persoane? Ce s-ar întâmpla dacă nu ai îndeplini aceste responsabilități?

Acest manual este despre responsabilitate, importanța sa, și felul în care putem gestiona probleme legate de responsabilitate. Problemele legate de responsabilitate apar în viața noastră de zi cu zi. Este aproape imposibil să treacă o zi fără a avea de-a face cu o problemă legată de responsabilitate în familiile noastre, școlile noastre, sau comunitățile noastre.

Cum putem gestiona problemele legate de responsabilitate? Acest manual te va ajuta să înveți cum să abordezi două tipuri de probleme legate de responsabilitate. Primul tip se referă la probleme care pot apărea atunci când cineva are responsabilitatea de a face ceva sau de a nu face ceva. Cel de-al doilea tip se referă la probleme legate de a decide cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat.

Acest manual te va ajuta să înveți cum să analizezi și să dezvolti soluții pentru probleme legate de responsabilitate. Vei învăța să folosești „instrumente intelectuale” sau instrumente ale minții care să te ajute la găsirea acestor soluții. Instrumentele intelectuale sunt idei și întrebări utile în analizarea problemelor și luarea deciziilor.

MODULUL 1: Importanța responsabilității

Tipul de responsabilitate abordat în acest modul este datoria unei persoane de a face sau a nu face ceva. Vei învăța să identifici responsabilitățile și sursele responsabilităților. Vei învăța ce recompense și penalități pot rezulta din îndeplinirea sau neîndeplinirea responsabilităților. De

asemenea, vei învăța de ce îndeplinirea responsabilităților este importantă pentru tine, familia ta, comunitatea ta și pentru alții.

Lecția 1

Ce este responsabilitatea?

Această lecție are un scop...

Această lecție îți prezintă ideea de responsabilitate. Cu ajutorul acestei lecții vei înțelege de ce îndeplinirea responsabilităților este importantă.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să identifici responsabilități în situații diferite. Ar trebui să știi să explici față de cine ai o anumită responsabilitate. De asemenea, ar trebui să știi să explici de ce responsabilitatea este importantă.

Cuvinte cheie...

îndatoriri

responsabilitate

Idei de reținut...

Ce este responsabilitatea?

Știi că toată lumea are responsabilități. Dar ce înseamnă cuvântul „responsabilitate”?

Responsabilitatea este **îndatorirea de a face ceva** sau de a te comporta într-un anumit mod.

responsabilitate: *îndatorire/datorie sau obligație*

îndatorire/datorie: *ceva ce cineva trebuie să facă*

- ✓ Ai datoria de a merge la școală.
- ✓ Ai datoria de a-ți face temele.
- ✓ Ai datoria de a-i trata pe oameni cu respect.

Responsabilitatea mai este și **îndatorirea de a nu face ceva** sau de a nu te comporta într-un anumit mod.

- ✓ Ai datoria de a nu copia la lucrări de control.
- ✓ Ai datoria de a nu-ți lăsa câinele să alerge liber pe stradă.
- ✓ Ai datoria de a nu fi obraznic cu părinții tăi.

Imagine: Care sunt câteva responsabilități pe care le au oamenii față de familiile lor?

Idei de reținut...

Față de cine avem responsabilități?

Deoarece trăim împreună cu alți oameni în familie, la școală, și în comunități, cu toții avem responsabilități unii față de alții.

Ai responsabilități față de familia ta.

- ✓ Ai responsabilitatea de a ajuta la treburile casnice. Îi datorezi acest lucru familiei tale.

Ai responsabilități față de școala ta.

- ✓ Ai responsabilitatea de a ajunge la școală la timp. Îi datorezi acest lucru profesoarei tale/profesorului tău și celorlalți elevi din clasă.

Ai responsabilități față de comunitatea ta.

- ✓ Ai responsabilitatea de a respecta regulile de circulație când mergi la școală. Le datorezi acest lucru șoferilor de pe stradă.

Alți oameni au responsabilități față de tine.

- ✓ Părinții tăi au responsabilitatea de a-i oferi familiei un acoperiș deasupra capului și mâncare pe masă. Vă datorează acest lucru ție și fraților și surorilor tale.

- ✓ Profesoara ta/profesorul tău are responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să învețe. Ea vă datorează acest lucru ție și colegilor tăi.

Care sunt câteva responsabilități pe care le au elevii față de colegii lor?

Aplicații practice

- ? Fă o listă cu alte exemple de responsabilități pe care le ai. Față de cine ai aceste responsabilități?
- ? Ce alte responsabilități mai au oamenii față de tine?

Rezolvă problema...

Poți să identifici și să descrii responsabilitățile?

Povestea de mai jos este despre Simona și prietenii ei. Această poveste te va ajuta să te gândești la problemele legate de responsabilitate. Acesta este Capitolul 1 al poveștii. Vei citi alte părți ale poveștii în alte lecții.

Citește Capitolul 1 al poveștii *Simona și Clubul de pe Strada Libertății*. După aceea, lucrează cu un partener pentru a analiza cu atenție povestea și pentru a răspunde la întrebările care urmează.

SIMONA ȘI CLUBUL DE PE STRADA LIBERTĂȚII

Capitolul 1

Simona nu își dezlipea ochii de pe ecranul televizorului. Serialul ei preferat era pe terminate.

Dr. Watson: *De unde ai știut cine e hoțul?*

Sherlock Holmes: *Foarte simplu, dragul meu Watson. Era evident că Sir Reginald a luat paltonul.*

„Sherlock Holmes a reușit din nou! Poate aș putea să fiu și eu un detectiv grozav”, spuse Simona.

„Doar dacă îți faci temele”, îi atrase atenția tatăl său.

Simona se duse la birou pentru a-și rezolva problemele la matematică. Tatăl său se așeză pentru a vedea știrile. „Este datoria mea de cetățean să știu ce se întâmplă în lume”, spuse el. În dimineața următoare, Simona și tatăl său au luat micul dejun împreună. „Aș vrea să nu fi nevoit să lucrezi sâmbăta”, se plânse Simona.

„Așa se întâmplă când ai o slujbă”, i-a explicat tatăl său. „Am multe responsabilități la servici. Ce o să faci tu și Oscar astăzi?”

Simona îi mângâie capul lui Oscar. „Se întâmplă ceva ciudat în curtea d-nei Marcu de pe strada Libertății. I-am văzut pe Radu, Corina și Leo cărând niște lăzi vechi. Spuneau că e nevoie de multă muncă pentru a transforma niște lăzi într-un club”.

Simona a explicat faptul că d-na Marcu și copiii au făcut o înțelegere. Copiii au promis să construiască un club drăguț și sigur. Au promis să îl țină curat și ordonat. Au promis să nu-i deranjeze pe vecini și să nu facă prea multă gălăgie. D-na Marcu a spus că are încredere în copii pentru că întotdeauna și-au ținut promisiunile.

Simona i-a spus tatălui său că ea și Oscar i-au auzit pe Radu, Corina și Leo planificându-și clubul.

„Când vom termina clădirea clubului, vom putea începe să ne demarăm proiectele”, a spus Corina.

„Da”, a spus Radu. „O să fie minunat să adunăm bani pentru oamenii nevoiași din cartier”.

Leo a făcut o listă a sarcinilor. „Avem multe de făcut – să fixăm lăzile în cuie, să decupăm o ușă și niște geamuri. Trebuie să finisăm pereții pe interior și să zugrăvim exteriorul. Când vom termina, o să-l numim Clubul de pe strada Libertății”.

„Hai să ne întâlnim aici mâine la ora 8:30”, a sugerat Corina. „Dacă începem devreme, putem termina într-o zi”.

„Foarte bine”, a răspuns Leo. „Înainte să plecăm trebuie să strângem sculele tatălui meu. Dacă nu o facem nu o să ni le mai dea”.

Simona îi spuse tatălui ei că și-ar dori ca ceilalți copii să o lase să intre în club. Vroia să-i ajute în proiectele pentru cartier.

„Așa că astăzi o să mergem acolo. O să ne uităm cum construiesc clădirea clubului”, spuse Simona.

Tatăl său îi răspunse: „Poate dacă te oferi să ajuți, o să te lase și pe tine să intri în club”.

„Ce crezi Oscar? Vrei să intri în club?”, întrebă ea.

Care sunt câteva responsabilități pe care le au copiii din această poveste?

Analizează cu atenție

- ? Cine are responsabilități în poveste?
- ? Ce responsabilități are fiecare persoană din poveste?
- ? Față de cine are responsabilități fiecare persoană?
- ? De ce este important ca fiecare să își îndeplinească responsabilitățile?

Idei de reținut...

De ce este importantă responsabilitatea?

Știm că atunci când nu ne îndeplinim responsabilitățile pot exista penalități. Și mai știm că dacă ne îndeplinim responsabilitățile pot exista recompense.

Ne așteptăm ca oamenii să își îndeplinească îndatoririle și ne bazăm pe acest lucru. Imaginează-ți că zbori cu avionul pentru a vizita pe cineva. Ai încredere că pilotul va pilota avionul în siguranță. Ai încredere că oamenii din turnul de control vor ghida avionul pe pistă. Te bazezi pe oamenii care se ocupă de bagaje să aibă grijă de bagajul tău. Te bazezi pe faptul că acești oameni sunt responsabili. Dacă nu sunt, te superi și, de multe ori, te enervezi.

Și alții se bazează pe faptul că tu ești responsabil. Părinții tăi se așteaptă să ajungi acasă la o anumită oră. Profesoara ta/profesorul tău se așteaptă să îți faci temele.

De ce este important ca oamenii să își îndeplinească responsabilitățile?

Folosește ceea ce știi...

1. Fă o listă a responsabilităților pe care le ai. Alege trei dintre ele. Pentru fiecare responsabilitate identifică următoarele:
 - Față de cine ai acea responsabilitate?
 - De ce este important să îndeplinești acea responsabilitate?
2. Fă o listă a responsabilităților pe care alte persoane le au față de tine. Alege trei dintre ele. Pentru fiecare responsabilitate identifică următoarele:
 - Cine are acea responsabilitate?
 - De ce este important ca acea persoană să îndeplinească responsabilitatea respectivă?

Lecția 2

De unde vin responsabilitățile

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța despre modul în care oamenii primesc responsabilități. Vei învăța că îndeplinirea responsabilităților aduce recompense. De asemenea, vei învăța că neîndeplinirea responsabilităților aduce penalități.

La sfârșitul acestei lecții ar trebui să știi să descrii câteva surse ale responsabilității. Ar trebui să știi să identifici câteva recompense pentru îndeplinirea responsabilităților. De asemenea, ar trebui să știi să identifici și câteva penalități pentru neîndeplinirea responsabilităților.

Cuvinte cheie...

sarcini principii morale principii civice ocupație tradiție

Idei de reținut...

Care sunt câteva surse ale responsabilității?

Te-ai întrebat vreodată cum de te-ai ales cu o anumită responsabilitate? Există mai multe feluri în care oamenii primesc responsabilități. Acestea se numesc surse ale responsabilității. Câteva surse sunt descrise mai jos:

Promisiuni: De obicei, când promiți ceva unei persoane, îți asumi responsabilitatea de „a-ți ține cuvântul”.

Ce promisiuni ai făcut și ce responsabilități ți-ai asumat odată cu ele?

Sarcini: Câteodată oamenii alocă responsabilități altor oameni.

Ce responsabilități ți-a alocat profesoara ta/profesorul tău?

sarcină: *activități atribuite cuiva de o persoană cu autoritate*

Ocupație: Fiecare loc de muncă presupune anumite responsabilități.

Gândește-te la o meserie care ți se pare interesantă. Care sunt câteva dintre responsabilitățile acesteia?

ocupație: *profesie sau meserie*

Imagine: Ce responsabilități poți identifica în această imagine? Care sunt sursele acestor responsabilități?

Reguli și norme: Regulile și normele alocă oamenilor responsabilități.

Care sunt câteva reguli de circulație care îți cer să îndeplinești anumite responsabilități?

Tradiție: Tradiția este modul în care ne așteptăm ca oamenii să se comporte în societate.

Tradiția alocă responsabilități oamenilor.

Ce responsabilități care derivă din tradiție ai?

tradiție: *o practică sau mod de a face lucrurile stabilit de multă vreme*

Principii civice: În calitate de cetățean ai anumite responsabilități.

Ce responsabilități ai ca cetățean al țării tale?

principii civice: *afirmarea unei idei sau credințe cu privire la felul în care ar trebui guvernată țara*

Principii morale: *Principiile morale sunt credințe cu privire comportamente bune și rele. Ce responsabilități derivă din ideile pe care le ai cu privire la comportamente bune și rele?*

principii morale: *credințe cu privire la comportamente bune și rele*

Care sunt sursele responsabilității persoanei din imagine?

Vei vedea că unele responsabilități au mai multe surse.

Am menționat mai sus faptul că părinții au responsabilități față de copiii lor. Aceste responsabilități vin din promisiuni, norme, tradiție și principii morale.

Rezolvă problema...

Poți să identifici câteva surse ale responsabilității?

Citește fiecare situație de mai jos. Alege-ți un partener pentru a răspunde la întrebările de la sfârșit.

1. Marta, Paul și Stela veneau de la școală și se îndreptau spre casă. La colț au văzut un om în cârje așteptând să traverseze strada. Circulația era intensă. Deși exista un semafor, bărbatului părea să îi fie teamă. Copiii au vorbit între ei și au hotărât să îl ajute pe bărbat să traverseze strada. Acesta le-a mulțumit pentru ajutor.
2. D-I Negru este un om în vârstă. Acum nu mai poate să aibă grijă de apartamentul său de unul singur. O dată pe săptămână îi plătește pe Narcisa și pe Cristi să dea cu aspiratorul, să scoată gunoiul și să meargă la cumpărături. Narcisa își face treaba bine. Dar, de obicei, Cristi își face treaba doar pe jumătate.
3. Locuitorii din partea de vest a orașului au ales-o pe d-na Mocanu să-i reprezinte în consiliul local. Consiliul trebuia să decidă dacă să folosească bani din impozite pentru a construi un nou parc în partea de est a orașului. D-na Mocanu știa că acea zonă a

orașului avea nevoie de parc. Dar mai știa și că cetățenii din partea de vest a orașului nu vroiau ca banii din impozitele plătite de ei să fie folosiți pentru construirea aceluiași parc.

Ce probleme ar putea apărea când cineva nu își îndeplinește responsabilitățile?

Aplicații practice

- ? Cine are responsabilități în fiecare situație?
- ? Care sunt aceste responsabilități?
- ? Față de cine are fiecare persoană responsabilități?
- ? Care este sursa fiecărei responsabilități?
- ? De ce este important ca fiecare responsabilitate să fie îndeplinită?

Idei de reținut...

Care ar putea fi câteva recompense pentru îndeplinirea responsabilităților?

De obicei, îndeplinirea responsabilităților aduce recompense. Dacă îți faci treburile casnice, poți primi bani de buzunar ca recompensă. Dacă mergi la școală în fiecare zi, în tot anul școlar, poți primi un premiu. Un alt fel de recompensă poate fi faptul că ai o părere bună despre tine însuși/însăși atunci când îți faci bine treaba.

- ✓ Atunci când îți faci temele, profesoara ta/profesorul tău te apreciază pentru că ești un elev responsabil.
- ✓ Dacă îți faci temele bine, probabil vei primi o notă bună. Acest lucru îți bucură pe părinții tăi, iar pe tine te face să te simți bine.

Ce recompense ar putea primi un elev pentru că și-a îndeplinit responsabilitatea de a-și face temele bine? Ce penalități ar putea primi elevul dacă nu și-a îndeplinit această responsabilitate?

Aplicații practice

- ? Gândește-te la o responsabilitate pe care ai îndeplinit-o. Care au fost recompensele pentru îndeplinirea acesteia?

Ce penalități am putea primi pentru neîndeplinirea responsabilităților?

Uneori nu reușim să ne îndeplinim responsabilitățile. Când se întâmplă acest lucru, putem fi penalizați.

Dacă nu îți faci temele, nu o să primești o notă de trecere pentru acea sarcină. Dacă un șofer nu respectă regulile de circulație, ar putea primi amendă. Un alt fel de penalitate ar putea fi ceea ce credem noi sau ce cred alții despre noi înșine dacă nu ne îndeplinim responsabilitățile.

- ✓ Ai împrumutat 3 lei de la prietenul tău. Pentru că nu ai reușit să îi dai înapoi, prietenul tău crede că nu ești demn de încredere. Poate că în viitor nu îți va mai da bani împrumut. De asemenea, dacă nu reușești să îndeplinești o responsabilitate, poți să ai o părere proastă despre tine însuși/însăși.

De ce este important să ne îndeplinim responsabilitățile, cum e responsabilitatea de a returna banii luați cu împrumut?

Aplicații practice

- ? Gândește-te la o responsabilitate pe care nu ai reușit să o îndeplinești. Care au fost penalitățile pentru neîndeplinirea acesteia?

Rezolvă problema...

Poți să identifici recompensele și penalitățile din această poveste?

Mai întâi citește povestea *Picnic în familie*. Apoi lucrează cu un partener pentru a completa „Tabelul responsabilităților” de la sfârșitul poveștii.

Picnic în familie

1. Vineri după ore, Laura s-a dus imediat acasă pentru a ajuta la pregătirea mâncării pentru picnicul pe care familia ei l-a planificat pentru sâmbătă. Laura a ajutat la pregătirea plăcintei de cartofi.
2. Fratele Laurei, Ionuț, trebuia să pregătească coșul de picnic. Mama lor i-a spus să se asigure că sunt destule farfurii, pahare, cuțite, furculițe și linguri pentru toată lumea.
3. De obicei, tatăl Laurei pregătea puiul. Dar vineri a trebuit să lucreze până târziu pentru a termina o lucrare și a spus că o să cumpere niște pui fript la grătar de la magazinul de pe colț sâmbătă dimineața.

4. Sâmbătă, familia s-a dus la picnic într-un parc din apropiere. În parc au găsit un indicator care marca zona de picnic și au urmat instrucțiunile acestuia.
5. Imediat ce au pregătit masa, adulții au pornit un radio portabil pentru a asculta știrile. Au auzit o știre despre cât de puțini oameni au votat la alegerile locale.
6. După ce au mâncat, au jucat fotbal și s-au luat la întrecere, iar apoi toată lumea a ajutat la împachetat și la curățat gunoiul din zona de picnic.

Tabelul responsabilităților						
	Exemplul 1	Exemplul 2	Exemplul 3	Exemplul 4	Exemplul 5	Exemplul 6
1.Cine are responsabilitatea?						
2.Care este responsabilitatea?						
3.Față de cine are acea responsabilitate?						
4.Care sunt sursele responsabilității?						
5.Care ar putea fi recompensele pentru îndeplinirea responsabilității?						
6.Care ar putea fi penalitățile pentru neîndeplinirea responsabilității?						

Folosește ceea ce știi...

1. Urmărește unul din programele tale preferate la televizor. Identifică unul sau mai multe exemple de persoane care au responsabilități. Descrie aceste responsabilități în fața clasei și spune dacă acele persoane le-au îndeplinit. Care sunt sursele acestor responsabilități? Ce recompense și penalități au primit?

2. Scrie o povestioară despre cineva care nu a îndeplinit o responsabilitate. Povestește ce s-a întâmplat pentru că persoana respectivă nu a făcut ce trebuia să facă. Explică de ce crezi că acea persoană a acționat în acel mod.

MODULUL 2: Beneficii și costuri în asumarea unei responsabilități

Probabil că până acum ți-ai făcut o oarecare idee cu privire la ce înseamnă responsabilitatea. Probabil că știi și câteva motive pentru care responsabilitatea este atât de importantă. Așa cum se întâmplă cu multe lucruri în viață, responsabilitatea poate fi utilă în anumite privințe, dar poate cauza și probleme.

Îndeplinirea unei responsabilități de către o persoană poate avea mai multe consecințe. Unele dintre aceste consecințe pot fi lucruri utile sau beneficii. De exemplu, dacă îți faci temele cum trebuie, poți fi recompensat prin laude sau printr-o notă bună. De asemenea, poți să ai o părere bună despre tine însuși/însăși.

Alte consecințe ale îndeplinirii responsabilităților pot cauza probleme sau costuri. De exemplu, dacă petreci prea mult timp făcându-ți temele cum trebuie, vei avea mai puțin timp pentru recreere și prieteni. Acesta poate fi un cost al îndeplinirii unei responsabilități.

În acest modul, vom analiza câteva beneficii și costuri ale îndeplinirii responsabilităților. Acest lucru este util atunci când trebuie să decizi dacă să îți asumi o responsabilitate sau nu. De asemenea, te ajută să înțelegi importanța responsabilității.

Care sunt câteva beneficii ale îndeplinirii responsabilităților din aceste imagini? Dar câteva costuri?

Lecția 3

Care ar putea fi consecințele asumării unei responsabilități

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța să identifici beneficiile și costurile îndeplinirii responsabilităților. La sfârșitul lecției, ar trebui să știi să explici câteva dintre cele mai comune beneficii și costuri asociate responsabilității. De asemenea, ar trebui să știi să identifici beneficiile și costurile îndeplinirii unei responsabilități într-o situație specifică.

<i>Cuvinte cheie...</i>	beneficii	lege supremă	consecințe
	pagina de opinii	costuri	previzibil

Idei de reținut...

Care sunt consecințele asumării unei responsabilități?

Atunci când îndeplinești o responsabilitate, apar anumite rezultate sau **consecințe**. De exemplu, dacă devii membru al unui consiliu al elevilor, acest lucru îți va acapara o parte din timpul tău liber. S-ar putea să fii nevoit să vorbești cu elevi și profesori pentru a afla ce cred ei cu privire la diferite subiecte. S-ar putea să fii nevoit să iei decizii care pot îmbunătăți modul în care este condusă școala.

consecințe: *lucruri care se întâmplă ca rezultat al unei acțiuni sau condiții*

S-ar putea să te simți bine făcând lucruri importante pentru ceilalți din școală. Totuși, s-ar putea să nu poți să îi mulțumești pe toți.

Atunci când ne gândim să ne asumăm o nouă responsabilitate, trebuie să luăm în considerare consecințele deciziei noastre.

Care sunt câteva consecințe ale faptului că un elev candidează pentru poziția de șef al clasei?

Rezolvă problema...

Poți să identifici consecințele îndeplinirii unei responsabilități?

Îți amintești de povestea despre Simona și prietenii ei? Ultima oară când am vizitat-o pe Simona, vroia să ajute la construcția clubului. Citește Capitolul 2 din *Simona și clubul de pe strada Libertății*. Apoi lucrează cu un partener pentru a analiza povestea cu atenție și a răspunde la întrebările de la sfârșit.

SIMONA ȘI CLUBUL DE PE STRADA LIBERTĂȚII

Capitolul 2

„Haide, Oscar. Ar trebui să plecăm dacă vrem să ajutăm la construcția clubului”, spuse Simona trăgând de lesa lui Oscar. „Sper că dacă îmi ofer ajutorul la construcția clubului, o să mă lase să intru în club. Oscar, ar fi minunat să pot participa la un proiect pentru cartier.”

Simona și Oscar s-au apropiat suficient pentru a putea vedea cum muncesc Radu, Corina și Leo. Radu căra niște lăzi. Corina și Leo tăiau niște plăci.

În acel moment, Radu o zări pe Simona. „Uite,” spuse el, „Simona se uită la noi”.

„Poate vrea să ne ajute”, spuse Leo cu entuziasm.

„Ne-ar prinde bine”, spuse și Radu.

Corina era și ea entuziasmată. „Hai să o întrebăm. Dacă vrea să ne ajute, ar putea fi al patrulea membru al clubului nostru”, sugeră ea.

Leo a strigat-o pe Simona. I-a spus că dacă vrea să îi ajute, poate deveni membră a clubului. Când Simona le-a spus că nu se pricepe la construit, au luat-o de mână și au dus-o în curte. „O să te învățăm noi!” au exclamat ei.

„Și cam așa mi-am petrecut următoarele câteva ore”, i-a spus Simona tatălui ei în seara aceea. „Mi-au arătat cum să lipesc lemnul și să îl zugrăvesc. A fost distractiv, dar greu! Sunt frântă de oboseală! Mâine ar trebui să terminăm dacă Radu vine la timp”.

Tatăl Simonei părea dezamăgit. „Am crezut că o să mergem la film mâine”, spuse el.

„O să mergem duminica viitoare, tată, promit”, a răspuns Simona. „Am stabilit că cine nu ajunge la club până la ora 13:00 va fi dat afară din club”.

Tatăl său începu să râdă. „Bine, nu uita să-i dai de mâncare lui Oscar.”

*Care ar fi consecințele faptului că Simona va deveni membră a clubului de pe strada Libertății?
Care dintre consecințele faptului că Simona va deveni membră a clubului de pe strada Libertății
sunt beneficii? Care sunt costuri?*

Analizează cu atenție

- ? Ce responsabilități și-a asumat Simona?
- ? Care sunt **consecințele** fiecărei responsabilități îndeplinite de Simona?

- ? Care dintre aceste consecințe sunt **beneficii**, sau avantaje?
- ? Care dintre aceste consecințe sunt **costuri**, sau dezavantaje?
- ? În această poveste, care credeți că sunt mai importante, beneficiile sau costurile?
De ce?

Idei de reținut...

Care sunt câteva beneficii și costuri comune ale asumării unei responsabilități?

Ai învățat că asumarea unei responsabilități poate avea anumite consecințe. Unele dintre aceste consecințe pot fi **beneficii**. Alte consecințe pot fi **costuri**. Iată care sunt câteva dintre cele mai comune beneficii și costuri asociate asumării unei responsabilități.

Beneficii pentru alții

Caracter previzibil. Când oamenii își îndeplinesc responsabilitățile, ceilalți știu la ce să se aștepte din partea lor.

caracter previzibil: *calitatea unei persoane de a i se cunoaște comportamentul dinainte*

Siguranță. Oamenii se simt în siguranță atunci când știu că ceilalți își îndeplinesc responsabilitățile.

Eficiență. Sarcinile pot fi realizate mai repede și mai ușor atunci când fiecare persoană implicată își îndeplinește responsabilitățile.

Corectitudine. Dacă fiecare persoană își face partea sa, nimeni nu va trebui să facă mai mult decât trebuie.

Spirit al comunității. Dacă toți membrii unui grup își îndeplinesc responsabilitățile, acest lucru dă naștere unui sentiment de mândrie a grupului.

Beneficii pentru persoana care îndeplinește responsabilitatea

Când oamenii își îndeplinesc responsabilitățile, au un sentiment de satisfacție. Le crește respectul de sine. Se simt independenți. Câștigă aprobarea celorlalți. De obicei, achiziționează noi cunoștințe sau aptitudini. Uneori, primesc o sumă de bani sau un premiu.

Aplicații practice

? Cum se aplică aceste beneficii la responsabilitățile descrise în povestea *Simona și clubul de pe strada Libertății*?

Costuri pentru persoana care își asumă responsabilitatea

Împovărare. De obicei, îndeplinirea responsabilităților necesită o combinație de timp, efort, sau bani.

Renunțarea la alte interese. Când oamenii acceptă anumite responsabilități, nu mai au timp suficient pentru alte lucruri sau se simt mai puțin relaxați și lipsiți de griji.

Resentimente. Oamenii se pot simți supărați și înverșunați pentru că trebuie să facă ceva ce nu vor.

Teama de eșec. Câteodată oamenilor le e teamă că nu vor reuși să îndeplinească o anumită responsabilitate sau că vor fi penalizați dacă nu fac o treabă bună.

Incorectitudine. Dacă o persoană este responsabilul principal pentru o anumită sarcină, de multe ori, ceilalți o lasă pe acea persoană să facă toată treaba, iar ei nu își fac partea lor.

La ce interese a renunțat această dădacă pentru a-și îndeplini responsabilitățile? Cum crezi că se simte?

*Cum se aplică aceste costuri la responsabilitățile descrise în povestea *Simona și clubul de pe strada Libertății*?*

Rezolvă problema...

Poți să identifici beneficiile și costurile asumării unei responsabilități?

lege supremă: *o lege sau un set de legi considerat a fi superior altor legi*

Fă pe cercetătorul. Cere-i profesoarei tale/profesorului tău sau bibliotecarei/bibliotecarului să te ajute să aflii mai multe lucruri despre oameni importanți care au avut de îndeplinit niște responsabilități dificile. Povestește despre ei în fața clasei. Care au fost beneficiile și costurile faptului că și-au îndeplinit responsabilitățile? Tu ai fi făcut ceea ce au făcut ei? De ce sau de ce nu?

Lecția 4

Cum poți decide dacă beneficiile asumării unei responsabilități sunt mai importante decât costurile?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța cum să decizi dacă vrei să îți asumi o nouă responsabilitate. Vei învăța un set de întrebări care te poate ajuta să iei această decizie. Aceste întrebări se numesc „instrumente intelectuale”, sau instrumente ale minții. Poți folosi instrumentele intelectuale pentru a decide dacă tu sau altcineva ar trebui să își asume o responsabilitate.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici instrumentele intelectuale pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități. Ar trebui să știi să aplici instrumentele pentru a decide dacă o să îți asumi o nouă responsabilitate.

Cuvinte cheie...

instrumente intelectuale

reprezentant

Idei de reținut...

Ce ar trebui să faci atunci când trebuie să decizi dacă o să îți asumi o responsabilitate?

De multe ori, oamenii trebuie să decidă dacă doresc să își asume o nouă responsabilitate. Poate trebuie să te hotărăști dacă vrei să accepți postul de dădacă oferit de vecinii tăi. Sau poate trebuie să te hotărăști dacă vrei să te oferi ca voluntar într-un proiect special la școală.

Când trebuie să ne hotărâm dacă vrem să ne asumăm o responsabilitate, ar trebui să ne punem câteva întrebări. Aceste întrebări se numesc **instrumente intelectuale**, sau instrumente ale minții. Așa cum cineva care face o prăjitură sau repară o mașină folosește

instrumente pentru a-și duce sarcina la bun sfârșit, noi folosim instrumente intelectuale care ne ajută să rezolvăm probleme.

Instrumentele intelectuale sunt seturi de idei și întrebări care ne ghidează gândirea pentru a rezolva o problemă. Ele ne pot ajuta să decidem ce să facem în anumite situații. Poți folosi instrumentele intelectuale în următorul exercițiu.

instrumente intelectuale: *seturi de întrebări și idei care ne ajută să ne gândim mai bine la o problemă*

Rezolvă problema...

Cum ai decide dacă un elev ar trebui să își asume o nouă responsabilitate?

Reprezentantul clasei este o poveste despre luarea unei decizii cu privire la asumarea unei responsabilități. După ce o citești, lucrează cu un partener pentru a completa tabelul „Instrumente intelectuale pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități”. Un model al acestui tabel se află la sfârșitul poveștii. Apoi răspunde la întrebările din secțiunea „Aplicații practice”.

reprezentant: *o persoană care acționează în numele altor persoane*

Reprezentantul clasei

La începutul fiecărui an școlar, clasele de la Școala Generală nr. 55 organizează alegeri. Ele își aleg câte un **reprezentant** în consiliul elevilor. Consiliul elevilor se întrunește o dată pe săptămână pentru a discuta problemele școlii. Consiliul elevilor votează cum să rezolve problemele. De asemenea, planifică activități pentru elevii din școală.

Horea este un elev iubit de colegii săi. Se pricepe foarte bine să organizeze activitățile elevilor. În drum spre casă, Sara, prietena lui Horea, i-a spus că vrea să îl nominalizeze pentru a fi reprezentantul clasei lor. Horea nu este convins că vrea această poziție.

Când a ajuns acasă, a întrebat-o pe sora sa mai mare ce crede ea. Ea a fost reprezentanta clasei ei anul trecut. Aceasta a spus: „Nu știu dacă aș mai face-o. Trebuie să renunți la alte activități. Nu ai timp pentru prieteni. Câteodată nu ești de acord cu ceea ce vor prietenii tăi.

Iana tot nu vorbește cu mine pentru că am votat pentru uniforme anul trecut. Încerci să votezi așa cum vrea majoritatea elevilor, ceea ce îi supără pe ceilalți. Aceștia spun că nu ești corect.”

Fratele mai mare al lui Horea a intervenit și el: „Este un privilegiu să fii ales de colegii tăi de clasă. Cu ajutorul tău își pot exprima părerea cu privire la ceea ce se face în școală. De asemenea, înveți multe lucruri despre cum se conduce școala. Înveți cum să lucrezi cu oamenii și cum funcționează democrația. În loc să te tot plângi, poți face ceva. Asumarea acestei responsabilități ar fi o experiență bună pentru tine.”

În dimineața următoare, Horea tot nu era hotărât. Trebuia să decidă dacă vrea să accepte această responsabilitate înainte de a ajunge la școală.

Instrumente intelectuale pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități	
1. Ce responsabilități se gândește să își asume persoana?	
2. Față de cine ar avea aceste responsabilități?	
3. Care ar fi sursele acestor responsabilități?	
4. Ce consecințe ar putea apărea dacă persoana își asumă aceste responsabilități? a. Care dintre consecințe ar fi beneficii? Care ar fi costuri? b. Care beneficii sau costuri crezi că sunt mai importante? De ce? c. De ce ar aprecia oamenii beneficiile și costurile în mod diferit?	
5. Dacă ai fi în locul acestei persoane, ce ai face? De ce?	

Aplicații practice

- ? Sora și fratele lui Horea au păreri diferite cu privire la ceea ce ar trebui să facă acesta. De ce au păreri diferite despre beneficiile și costurile asociate acceptării poziției?
- ? Cum te-ar putea ajuta instrumentele intelectuale să iei o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități?
- ? Care sunt câteva situații din viața ta în care trebuie să știi beneficiile și costurile unei responsabilități pentru a decide dacă o să îți asumi acea responsabilitate?

Folosește ceea ce știi...

1. Gândește-te la o responsabilitate pe care vrei să ți-o asumi. Fă o listă cu toate lucrurile care s-ar putea întâmpla dacă ți asumi acea responsabilitate. Vezi care sunt beneficii și care sunt costuri. Care sunt mai importante, beneficiile sau costurile? Scrie ce decizie ai luat și motivele pentru care ai luat acea decizie.
2. Găsește un articol într-un ziar despre cineva care își asumă o nouă responsabilitate. Explică felul în care utilizarea instrumentelor intelectuale ar putea ajuta acea persoană să ia o decizie.

Lecția 5

Cum îți poți folosi aptitudinile pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei noi responsabilități?

Această lecție are un scop...

Acum știi ce întrebări poți să pui atunci când iei o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități. În această lecție îți folosi aptitudinile pentru a decide dacă o persoană ar trebui să își asume o nouă responsabilitate.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici cum ai folosit instrumentele intelectuale pentru a lua și evalua poziții pro și contra asumării unei noi responsabilități de către o persoană.

Cuvinte cheie..

consilieri

ambasador

umanitar

Participarea la o întâlnire cu președintele...

Poți evalua, lua, și susține o poziție cu privire la ajutorarea altei țări?

Adeseori, în caz de urgență, țările își cer ajutorul una alteia. Acest lucru se întâmplă în mod deosebit atunci când o țară este victima unui dezastru național. Președintele și guvernul țării trebuie să decidă dacă țara sa ar trebui să își asume această responsabilitate.

Președintele nu ia o asemenea decizie singur. Președintele și personalul său cer și sfatul altor persoane.

În acest caz, președintele cere sfatul **ambasadorului** și al agențiilor care oferă asistență în caz de dezastru. De asemenea, trebuie să aibă aprobarea Parlamentului, pentru că acesta reprezintă poporul și controlează cheltuielile guvernului.

În acest exercițiu, îți vei folosi aptitudinile pentru a încerca să iei o decizie înțeleaptă cu privire la acceptarea unei noi responsabilități. Vei decide dacă țara ta ar trebui să ajute o altă țară în rezolvarea unei probleme. Mai întâi citește.... Apoi, profesoara ta/profesorul tău vă va împărți în grupuri pentru a vă pregăti pentru exercițiu.

ambasador: *o persoană oficială numită pentru a fi reprezentantul unei țări în altă țară*

consilieri: *angajați ai președintelui care au rolul de a-i da acestuia sfaturi în anumite domenii*

umanitar: *care are în vedere binele omenirii și reducerea suferinței umane*

Conducerea țării X este pusă în fața unei decizii importante. Într-o țară învecinată, o vom numi Țara Y, în urma unor ploi abundente, la sfârșitul verii, mai multe regiuni sunt inundate de ape. Mii de oameni sunt nevoiți să-și părăsească casele, în multe cazuri fără a putea salva nimic din ceea ce aveau. Drumurile sunt blocate, rezervele de alimente se epuizează în câteva zile. Iarna este de obicei friguroasă în acea regiune și mulți oameni se tem că vor trebui să o înfrunte în condiții foarte grele. Singura cale de acces este pe un drum care unește cele două țări. Guvernul Țării Y solicită printr-un comunicat de presă ajutor internațional, fără a se adresa direct țării X.

Participanții la întâlnirea de guvern

Profesoara/profesorul va împărți clasa în grupuri. Un grup va fi guvernul. Celelalte grupuri vor consilia guvernul cu privire la asumarea responsabilității de a ajuta cealaltă țară.

Grupul 1 – Guvernul din Țara X

Până în momentul de față sunteți nehotărâți cu privire la ajutorul pe care ar trebui să-l ofere guvernul vostru. Țara Y este un vecin apropiat, dar au luat niște decizii proaste. Aceste decizii au provocat problemele actuale. Pe de altă parte, nu se poate face comerț cu niște vecini săraci și nemulțumiți. Țara voastră va beneficia mai mult de niște vecini binevoitori și cu o industrie bogată. Astfel, aceștia ne-ar putea cumpăra produsele și ar avea un guvern stabil.

Grupul 2 – Ambasadorul Țării X în Țara Y

Considerați că țara pe care o reprezentați trebuie dea un răspuns rapid. Voi sunteți nerăbdători să obțineți ajutorul Guvernului țării X pentru a satisface nevoile imediate ale cetățenilor Țării Y. De asemenea, credeți că aceștia au nevoie și de ajutor financiar pentru a-și reconstrui economia.

Grupul 3 – Inspectoratul General pentru Situații de Urgență din Țara X

Sarcina voastră este să oferiți finanțare altor agenții din zonă pentru ca acestea să poată distribui ajutoarele. Bugetul vostru este foarte mic. Credeți că alte țări, cum ar Franța, Germania, Japonia, își vor oferi ajutorul, iar voi considerați important să vă mențineți resursele pentru cazul în care apar probleme în țara voastră.

Grupul 4 – Reprezentanți ai Crucii Roșii

Voi sunteți nerăbdători să începeți activitățile de ajutorare de care oamenii din Țara Y au nevoie. Doriți să obțineți cât mai mult suport financiar. Credeți că România ar trebui să contribuie cu ceea ce poate. Aveți nevoie de echipament medical, echipamente de curățare a apei, locuințe din prefabricate, și multe alte lucruri. De asemenea, credeți că este nevoie și de un împrumut pe termen lung pentru reconstrucție. Dar sunteți de părere că reconstrucția nu ar trebui făcută în zona cea mai afectată de inundații.

Grupul 5 – Membrii ai Comisiei pentru relații internaționale din Țara X

Voi sunteți responsabili de tot ceea ce ține de relații economice, tehnice și **umanitare** cu alte țări. Sunteți responsabili de împrumuturile externe. Sunteți responsabili și de interesele comerciale ale țării voastre în străinătate. Nu vă place guvernul Țării Y. Credeți că merită ceea ce li s-a întâmplat pentru că au construit într-o zonă afectată de inundații. Credeți că nu vor ști cum să se folosească de ajutorul primit.

Pregătirea pentru întâlnirea de guvern

Fiecare grup trebuie să facă următoarele:

- Să aleagă un președinte care să vorbească în numele grupului la întâlnire.
- Să joace rolul fiecărui grup.
- Să completeze tabelul „Instrumente intelectuale pentru a lua o decizie cu privire la asumarea unei responsabilități”.

- Să decidă ce consecințe ale îndeplinirii sau neîndeplinirii acestei responsabilități va scoate în evidență la întâlnire.
- Să pregătească o scurtă prezentare despre poziția sa pe care o va ține la întâlnirea de guvern. De asemenea, trebuie să se pregătească pentru a răspunde la întrebări din partea membrilor guvernului.

Membrii guvernului trebuie să pregătească întrebări pentru fiecare dintre celelalte grupuri.

Participarea la întâlnirea de guvern

Primul ministru declară deschisă ședința. Acesta invită apoi fiecare grup să facă o scurtă prezentare despre consecințele asumării responsabilității de a oferi ajutor Țării Y. După ce ascultă toate prezentările, primul ministru și guvernul pun întrebări fiecărui grup.

După ce ascultă toate prezentările, guvernul ar trebui să discute consecințele, beneficiile și costurile, asumării responsabilității de a ajuta Țara Y. Ar trebui să discute ce consecințe sunt mai importante în această situație.

Apoi, guvernul va decide ce să facă. Acesta va explica clasei motivele pentru decizia luată.

Discuții

- ? Sunteți de acord cu decizia guvernului? De ce sau de ce nu?
- ? De ce grupuri diferite au avut idei diferite cu privire la ce ar trebui făcut?
- ? Ce alte soluții ar putea exista pentru această problemă?
- ? Cum v-au ajutat instrumentele intelectuale să luați o decizie în această situație?

MODULUL 3: Alegerea responsabilităților

Gândește-te la responsabilitățile pe care le ai în momentul de față. Gândește-te și la alte responsabilități pe care ai vrea să ți le asumi. Și ce altceva te-ar mai interesa să faci pe lângă îndeplinirea acestor responsabilități?

Acum gândește-te la cât de mult timp și energie ai. Ai putea să îndeplinești toate aceste responsabilități și totodată să faci și celelalte lucruri pe care vrei să le faci? Bineînțeles că nu.

Toată lumea, inclusiv tu, trebuie să aleagă ce să facă. Câteodată trebuie să alegem între responsabilități concurente și alte lucruri pe care am vrea să le facem. Dar cum putem face alegeri bune?

În acest modul vei învăța un nou set de întrebări care sunt utile atunci când trebuie să alegi între responsabilități concurente și alte lucruri care sunt importante.

Lecția 6

Ce sunt responsabilitățile concurente?

Această lecție are un scop...

Câteodată avem probleme legate de responsabilitățile concurente. În această lecție vei învăța cum să identifici responsabilitățile, valorile și interesele concurente.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici noțiunea de responsabilități concurente. Ar trebui să știi să identifici responsabilitățile, valorile și interesele concurente.

Cuvinte cheie...

conflict

interes

concurent

valoare

Idei de reținut...

Ce sunt responsabilitățile concurente?

Te-ai aflat vreodată în situația în care ți s-a părut că ai mai multe responsabilități decât poți duce la capăt? Cum te-ai hotărât ce responsabilități să îndeplinești?

Este posibil să ne îndeplinim toate responsabilitățile și să mai avem timp să facem și alte lucruri care ne interesează? Probabil că nu. De multe ori două sau mai multe responsabilități au nevoie de atenția noastră în același timp. Acestea se numesc responsabilități concurente.

concurent: *care necesită aceeași atenție sau aceleași resurse*

Există două tipuri comune de probleme care pot apărea atunci când trebuie să facem alegeri cu privire la îndeplinirea responsabilităților.

1. În anumite situații, două responsabilități se află în **conflict**. Poate că nu pot fi îndeplinite amândouă, cel puțin nu în același timp.

conflict: *confruntare între idei opuse*

- ✓ Măine ai test la matematică și programare la dentist la aceeași oră.
2. În alte cazuri, există un conflict între responsabilitățile noastre și alte valori și interese.
 - O **valoare** este un lucru bun sau just către care ar trebui să tindem. Corectitudinea este o valoare. Bunătatea, cinstea, și loialitatea sunt valori. Alte valori sunt: prietenia, viața privată, și libertatea.
 - Vezi că prietenul tău copiază la testul la științele naturii. Loialitatea față de prietenul tău este o valoare la care tu ții. Această valoare este în conflict cu responsabilitatea de a-i spune profesoarei/profesorului când se întâmplă ceva rău în clasă.
 - Un **interes** este un lucru pe care îl vrei, cum ar fi timp liber sau sănătate.
 - Știi că mâncarea sănătoasă și sportul regulat contribuie la sănătatea ta. Ai responsabilitatea de a te menține în formă și de a avea grijă de sănătatea ta. În același timp, interesul tău este să citești romane toată ziua în timp ce mănânci chips-uri și bei sucuri acidulate.

Câteodată, când te hotărăști să îndeplinești o responsabilitate, s-ar putea să trebuiască să sacrifici o valoare importantă sau un interes important. În alte situații, s-ar putea să te hotărăști să nu îndeplinești o responsabilitate pentru că o altă valoare sau interes sunt mai importante pentru tine. Câteodată este ușor să alegi între responsabilități, valori și interese concurente. Altă dată nu este așa de ușor.

Rezolvă problema...

Poți să identifici responsabilitățile concurente?

Ultima oară când am vizitat-o pe Simona și pe prietenii ei, erau ocupați construind clubul. Îți amintești că au stabilit să se întâlnească a doua zi la ora 13:00? Dacă cineva întârzie, va fi dat afară din club. Citește Capitolul 3 din *Simona și clubul de pe strada Libertății*. Apoi lucrează cu un partener pentru a analiza povestea cu atenție și pentru a răspunde la întrebările de la sfârșit.

SIMONA ȘI CLUBUL DE PE STRADA LIBERTĂȚII

Capitolul 3

„Dar trebuie să ajung la d-na Marcu la ora 13:00”, insistă Simona pe lângă tatăl ei. „Nu am timp de prânz! O să fiu dată afară din club dacă întârziu.”

„Și eu am o responsabilitate”, i-a explicat tatăl ei. „Trebuie să am grijă să nu te îmbolnăvești. Așa că ia-ți suncul și un sandwich cu tine. Data viitoare o să luăm prânzul mai devreme. Nu-mi place să mânânc singur!” A îmbrățișat-o pe Simona și i-a spus: „Îmi pare bine că îți faci prieteni noi și că lucrezi pentru o cauză bună.”

Simona și Oscar au plecat în grabă pentru a se întâlni cu prietenii lor. Au luat colțul cu viteză și aproape au răsturnat un băiețel. Părea să aibă patru ani. Acesta s-a speriat și a început să plângă. Simona s-a oprit și s-a uitat după părinții lui. Dar nu era nimeni în preajmă.

Simona l-a întrebat pe băiețel cum îl cheamă și unde locuiește. „Nu știu”, a fost tot ce a putu să spună acesta printre lacrimi. Era prea necăjit.

„Oscar, pare că s-a rătăcit”, spuse Simona. „Probabil că s-a îndepărtat prea mult de casă. Ce am putea face? Nu putem să-l lăsăm aici pur și simplu, dar nici nu putem întârzia la club!”

La club, ceilalți membri erau și ei supărați, dar din altă cauză. Corina se uită la ceas. Era deja ora 13:00. „Oare unde o fi Simona?”, întrebă ea.

„Ar fi trebuit să ne sune pe unul dintre noi. Eu spun să aplicăm regula și să o dăm afară”, răspunse Leo.

Între timp, Simona încerca să se gândească ce să facă. Băiețelul era prea mic pentru a se fi îndepărtat prea mult. Putea să stea cu el până veneau părinții lui. Dar asta putea să dureze. Ar putea să-l roage pe tatăl ei să stea cu băiețelul. Sau ar putea să îl ia cu ea. Dar dacă între timp veneau părinții lui? Orice ar fi făcut, tot ar fi întârziat.

„Stai un pic! Am o idee! Parcul este o stradă mai încolo, poate de-acolo a venit.”

Îl luă pe băiețel de mână și porni înspre parc. „Hai Oscar. Merită să încercăm.”

„Marius! Aici erai!” a strigat o femeie când Simona, Oscar și băiețelul s-au apropiat de parc. „Mami!” strigă baiatul.

Simona îi spuse mamei lui Marius unde l-a găsit și cum s-a gândit unde ar putea fi părinții lui.

„Foarte bine gândit”, i-a spus mama lui Marius Simonei. „Nici nu pot să-ți spun cât de recunoscătoare îți sunt. Mulțumesc pentru...”

Simona se impacientă. „Oh, Doamne, cât e ceasul?” întrebă ea. A fost atât de bucuroasă că a găsit-o pe mama lui Marius încât a uitat de celaltă responsabilitate a sa.

Simona se întristă. I-a explicat problema mamei lui Marius, iar aceasta, auzind despre clubul Simonei, l-a luat pe Marius și au condus-o pe Simona și pe Oscar până în curtea d-nei Marcu.

„De aia a întârziat”, le-a explicat mama lui Marius membrilor clubului. „Sper să înțelegeți.”

Ce responsabilități concurente a avut Simona?

Ce valori și interese a trebuit să ia în considerare Simona când a ales responsabilitățile pe care să le îndeplinească?

Analizează cu atenție

- ? Ce responsabilități concurente a avut Simona în poveste?
- ? Care este sursa fiecărei responsabilități?
- ? Care ar putea fi consecințele îndeplinirii fiecărei responsabilități?
- ? Ce interese și valori implica fiecare responsabilitate?
- ? Dacă ai fi fost Simona, ce întrebări ți-ai fi pus pentru a te ajuta să decizi ce responsabilitate să îndeplinești?

Rezolvă problema...

Poți să identifici responsabilitățile, valorile, și interesele?

Citește *Să spun sau să nu spun*. Lucrează cu un partener pentru a răspunde la întrebările din secțiunea „Aplicații practice”.

Să spun sau să nu spun

Luca și Rareș, doi elevi de clasa a IV-a, veneau de la școală și se îndreptau spre casă. Rareș și-a amintit că îi promisese mamei lui că după ore va veni direct acasă.

„Haide Rareș”, îi spuse Luca. „Hai să ne oprim la magazin. Durează doar câteva minute.”

Când au ajuns la magazin, Rareș s-a îndreptat direct spre secția de casete și CD-uri. O grămadă mare de jucării i-a atras atenția lui Luca, așa că el s-a îndreptat în acea direcție.

Rareș a găsit un CD pe care îl vroia. Apoi a mers să îl caute pe Luca. Acesta era pe podea, jucându-se cu un avion de jucărie.

„Haide Luca, să mergem”, spuse Rareș.

Luca s-a ridicat și lui Rareș i s-a părut că acesta și-a băgat avionul în geacă. „Luca, ai luat avionul?”

„Nu”, răspunse Luca.

„Ba da”, a spus Rareș. „Pune-l înapoi.”

„Și dacă nu-l pun, ce o să faci?”, întrebă Luca.

„I-aș putea spune vânzătoarei”, spuse Rareș. „Nu cred că oamenii ar trebui să fure. Te rog să îl pui înapoi.”

„Nu te mai gândi la asta, bine?”, spuse Luca furios.

„Luca, îți mai spun o dată. Dacă nu îl pui înapoi, o să te spun doamnei de la casă”, spuse Rareș.

„Nu ai curajul”, se răsti Luca.

Ce valori și interese trebuie să ia în considerare Rareș atunci când alege ce responsabilitate să îndeplinească?

Aplicații practice

- ? Care sunt responsabilitățile lui Rareș în poveste?
- ? Ce alte valori și interese sunt implicate în îndeplinirea acestor responsabilități?
- ? Cum concurează aceste valori și interese cu responsabilitățile?
- ? Dacă ai fi Rareș, ce ai face? De ce?

Folosește ceea ce știi...

1. Scrie o altă versiune a Capitolului 3 din povestea *Simona și clubul de pe strada Libertății*. Descrie ce s-ar fi întâmplat dacă Simona ar fi ales să ajungă la timp la club în loc de a-l ajuta pe băiețel să-și găsească mama.
2. Compune un cântec al „Responsabilităților”. Poate avea orice melodie dorești. Cântă cântecul în fața clasei. Pentru acest proiect poți lucra împreună cu alți colegi.

Lecția 7

Cum putem alege între mai multe responsabilități concurente?

Această lecție are un scop...

Câteodată avem mai multe responsabilități pe care s-ar putea să nu le putem îndeplini în același timp. Câteodată responsabilitățile concurează cu alte valori și interese. În această lecție vei învăța un set de întrebări, sau instrumente intelectuale, care să te ajute să alegi între mai multe responsabilități concurente.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici instrumentele intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente. De asemenea, ar trebui să știi să folosești instrumentele pentru a lua o decizie cu ajutorul lor.

Cuvinte cheie...

soluții alternative	resurse
importanță relativă	urgență

Idei de reținut...

Ce idei ar trebui să iei în considerare atunci când trebuie să alegi între mai multe responsabilități concurente?

Când trebuie să luăm decizii sau să facem alegeri cu privire la mai multe responsabilități concurente, este util să știm ce întrebări să punem.

Până acum ai învățat:

- să identifici responsabilități
- să identifici sursa responsabilităților
- să identifici consecințele îndeplinirii responsabilităților
- să decizi dacă aceste consecințe sunt beneficii sau costuri
- să evaluezi care dintre acestea sunt mai importante, beneficiile sau costurile
- să identifici responsabilități, valori și interese concurente

Este necesar să luăm în considerare aceste idei atunci când decidem dacă să ne asumăm o nouă responsabilitate. De asemenea, ele sunt utile și atunci când trebuie să alegem între mai multe responsabilități concurente.

Mai există și alte întrebări care sunt utile atunci când trebuie să alegem între mai multe responsabilități concurente. Folosim aceste noi întrebări pentru a lua decizii în mod conștient și înțelept.

Atunci când trebuie să decizi ce responsabilități să îndeplinești, ar trebui să iei în considerare următoarele idei:

Cât de urgente sunt responsabilitățile? Atunci când trebuie să alegi între mai multe responsabilități concurente, trebuie să decizi care dintre ele este mai **urgentă**. Cu alte cuvinte, care dintre ele necesită atenție imediată.

urgentă: *un lucru care necesită atenție sau acțiune imediată*

- ✓ Laurențiu a promis că în seara aceasta îi va face baie câinelui său, Max. Dar mai trebuie să își facă și tema la matematică pentru ora de matematică de mâine dimineață. *Care dintre responsabilitățile lui Laurențiu este mai urgentă?*

Care este importanța lor relativă? Atunci când trebuie să alegi între mai multe responsabilități concurente, trebuie să decizi care dintre ele este mai **importantă**.

importantă relativă: *valoarea unui lucru în comparație cu alt lucru*

- ✓ Laurențiu vine de la școală cu bicicleta. Când ia colțul, îi iese în cale un băiețel. Singura modalitate de a-l evita este să intre cu bicicleta într-o grădiniță de flori.

Evaluează responsabilitățile: (1) să evite să-l lovească pe beiețel și (2) să evite să calce florile.

Care dintre responsabilități este mai importantă?

Cât timp necesită îndeplinirea responsabilităților? Trebuie să iei în considerare timpul necesar pentru îndeplinirea fiecărei responsabilități. Ai suficient timp pentru ele?

- ✓ Laurențiu vrea să-și ia o slujbă la un restaurant fast-food după ore. Managerul localului îi spune lui Laurențiu că trebuie să lucreze patru ore pe zi. Acest lucru ar însemna că Laurențiu nu ar mai avea timp pentru echipa de basket. Și nici nu ar mai avea timp suficient pentru teme.

Cum îi afectează decizia lui Laurențiu faptul că nu va avea timp pentru a-și îndeplini toate responsabilitățile?

Ce resurse sunt necesare? Câteodată, pentru a îndeplini o responsabilitate este nevoie de cunoștințe, aptitudini, instrumente, sau alte resurse speciale.

- ✓ Managerul restaurantului fast-food îi spune lui Laurențiu că pentru slujba respectivă va avea nevoie de mașină. Dar Laurențiu nu are carnet de șofer.

Cum îi afectează decizia lui Laurențiu faptul că nu are resursele necesare?

Ce alte valori și interese sunt implicate? Gândește-te la alte lucruri care sunt importante pentru tine. De asemenea, ar trebui să iei în considerare și principiile pe care le ai cu privire la bine și rău.

- ✓ Laurențiu a promis că sâmbătă o va ajuta pe Delia să învețe pentru testul la matematică. Dar directorul școlii l-a rugat să ajute la organizarea unor activități pentru a strânge fonduri pentru școală. Laurențiu trebuie să decidă ce este mai important pentru el. El vrea să fie prietenul Deliei, dar vrea să-și ajute și școala.

Care dintre cele două valori crezi că e mai importantă în această situație?

Ce soluții alternative sunt posibile? Ar trebui să te gândești și la alte moduri de a-ți îndeplini responsabilitățile. Trebuie să le îndeplinești singur/singură sau poți cere ajutor?

soluții alternative: *diferite modalități de a face un lucru*

- ✓ Laurențiu crede că ar trebui să vorbească cu Delia despre planul lor de a învăța împreună. Dacă Delia este de acord, o va ruga pe Fatima să o ajute. Astfel Delia și Fatima ar putea învăța împreună, iar Laurențiu ar putea ajuta la strângerea de fonduri pentru școală.

Cum îl ajută această idee pe Laurențiu să aleagă între două responsabilități concurente?

Ce alte modalități ar putea folosi Laurențiu pentru a rezolva problema responsabilităților concurente?

Aceste idei te pot ajuta să iei decizii cu privire la responsabilitățile concurente. Ar trebui să iei în considerare toate șase idei înainte de a decide ce să faci. În multe cazuri, doar o parte din aceste idei sunt utile.

Rezolvă problema...

Poți să alegi între mai multe responsabilități concurente?

Citește *Furtuni și inundații*. Apoi lucrează cu un partener pentru a completa tabelul „Instrumente intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente” de la sfârșitul poveștii.

Furtuni și inundații

X este o localitate din vestul României. Într-o primăvară aici au fost multe furtuni și inundații. Acestea au distrus case și magazine. Au rupt cablurile electrice și au distrus sistemul de telefonie. Cablurile căzute au provocat incendii prin toată localitatea.

Ștefan Berciu era un ofițer de poliție care locuia în X. Mergând cu mașina prin localitate, a văzut oameni care încercau să stingă focul. Alții încercau să-și găsească prietenii și rudele îngropate sub dărâmături.

Incendiile nu conteneau să izbucnească, iar lumea reușea cu greu să le stăpânească din cauza lipsei de echipament și oameni. Prin stația lui Ștefan se transmiteau apeluri pentru ajutor. Acesta a transmis un mesaj prin stație către orașul cel mai apropiat, de unde a primit răspuns că stația de pompieri de acolo avea echipament în plus. Aveau și o mașină, dar nu aveau șoferi.

Au spus că dacă Ștefan ar fi dispus să meargă cu mașina până acolo și înapoi, i-ar împrumuta mașina și echipamentul. Ceea ce însemna că Ștefan ar trebui să-i părăsească pe toți oamenii din localitate care aveau nevoie urgentă de ajutorul său.

În momentul în care a întors mașina pentru a ieși din localitate, l-a auzit pe vecinul său și prietenul său cel mai bun strigând după ajutor. Nu știa ce să facă.

Aplicații practice

- ? Cum te-a ajutat tabelul „Instrumente intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente” să decizi ce să faci în această situație concretă?
- ? De ce crezi că o altă persoană, având aceleași informații, ar lua o altă decizie?

Instrumente intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente		
	Responsabilitatea 1	Responsabilitatea 2
1. Care sunt responsabilitățile?		
2. Care sunt sursele acestora?		
3. Care sunt consecințele îndeplinirii fiecărei responsabilități?		
4. Care dintre consecințe sunt beneficii și care sunt costuri?		
5. Cât de urgente sunt responsabilitățile?		
6. Care este importanța lor relativă?		
7. De cât timp este nevoie pentru a fi îndeplinite?		
8. Ce resurse sunt necesare?		
9. Ce alte valori și interese sunt implicate?		
10. Ce soluții alternative există?		
11. Ce ai face tu în această situație? De ce?		

Folosește ceea ce știi...

1. Ce situație reală îți vine în minte în care apare problema responsabilităților concurente? Scrie o scurtă poveste care să prezinte situația și să descrie de ce oamenii implicați în această poveste au decis să facă ceea ce au făcut.
2. Stai de vorbă cu un avocat, doctor, polițist, asistent social, sau orice altă persoană care are de-a face cu responsabilități concurente. Roag-o pe acea persoană să descrie cum ia decizii cu privire la ce să facă. Compară aceste idei cu instrumentele intelectuale pe care le-ai învățat în această lecție.

Lecția 8

Cum ai alege între aceste responsabilități concurente?

Această lecție are un scop...

În această lecție îți vei folosi aptitudinile achiziționate pentru a alege între mai multe responsabilități concurente. Responsabilitățile concurente din această lecție se referă la o problemă a comunității. În această lecție vei participa la o ședință publică.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici cum te-au ajutat instrumentele intelectuale să iei o decizie cu privire la responsabilitățile concurente.

Cuvinte cheie...

minor/juvenil

Participarea la o ședință publică...

Poți evalua, lua, și susține o poziție cu privire la o problemă a comunității?

Un centru de reeducare este un cămin pentru tineri care au avut probleme cu legea. Tribunalul pentru **minori** are autoritatea de a trimite un adolescent într-un centru de reeducare pentru o perioadă de timp. Acea persoană poate să nu fie pregătită încă să se întoarcă acasă la ea/el.

Câteodată este bine ca un adolescent să stea într-un astfel de centru. Oamenii care conduc centrul au rol de părinți. Aceștia se asigură că tinerii merg la școală, le supraveghează activitățile, le asigură tinerilor consiliere sau alte servicii de care ar putea avea nevoie. .

Centrele de reeducare sunt atestate de stat. Angajații agențiilor județene ale Direcției generale de asistență socială și protecția copilului verifică centrele regulat pentru a vedea dacă sunt curate și sigure și dacă tinerii care se află acolo sunt îngrijiți cum trebuie.

Citește povestea *O comunitate își asumă responsabilitatea*. După aceea, profesoara ta/profesorul tău îți va da instrucțiuni pentru a participa la ședința publică.

minor: *persoană sub 18 ani*

O comunitate își asumă responsabilitatea

În ultimul timp, în XXX a crescut rata delincvenței juvenile. XXX este un oraș de mărime medie din partea de sud a țării.

Recent, consiliul local a propus utilizarea unei părți a banilor din impozite pentru a construi un nou centru de reeducare. Acest nou centru va fi foarte modern. Tribunalul pentru minori ar putea trimite tineri la noul centru pentru o perioadă limitată. Acolo, aceștia pot beneficia de serviciile de care au nevoie pentru a-și rezolva problemele.

Consilierul Tincă reprezintă zona de nord a orașelului XXX. El nu este sigur că vrea să susțină propunerea.

Centrul de reeducare ar fi plasat undeva în zona pe care o reprezintă. Mulți oameni din cartier, care au votat pentru dl. Tincă, nu sunt de acord cu propunerea consiliului local. Ei nu își doresc un centru de reeducare în cartierul lor.

Acestor oameni le este teamă că rata delincvenței ar crește în zona lor. Unii se tem ca nu cumva să le fie sparte casele. Ei spun că nu s-ar simți în siguranță pe stradă.

Consilierul Tincă știe că are o responsabilitate față de toți oamenii din cartier. De asemenea știe că are și o responsabilitate față de tinerii din comunitate.

Unii tineri au nevoie de ajutor. Au nevoie de supraveghere și consiliere corespunzătoare. Trebuie să evite să intre în conflict cu legea. Dacă nu primesc ajutor, problema delincvenței juvenile din XXX ar putea să se înrăutățească.

Consilierul Tincă a convocat o ședință publică în cartierul său. El vrea să știe ce cred alegătorii. Apoi va decide ce responsabilitate să îndeplinească.

Participanții la ședința publică

Profesoara/profesorul va împărți clasa în grupuri mici. Un grup va avea rolul consilierului Tincă și al oamenilor săi. Celelalte grupuri vor avea rolul direcției locale de asistență socială și protecția copilului și al altor organizații de cetățeni din comunitate.

Grupul 1 – Consilierul Tincă și oamenii săi

Alegătorii din cartier au votat pentru tine ca să-i reprezinți în consiliul local. Dar tu servești și comunitatea ca tot unitar, inclusiv tinerii cu probleme. Vrei să iei cea mai bună decizie posibilă.

Grupul 2 – Direcția de asistență socială și protecția copilului a județului

Voi ați vrea ca dl. Tincă să susțină propunerea consiliului local. Credeți că este important ca membrii consiliului local să îndeplinească responsabilitatea de a oferi servicii tinerilor. Mai știți că și celelalte zone ale orașului vor veni cu aceleași argumente ca și locuitorii din zona de nord pentru a opri construcția centrului de reeducare.

Grupul 3 – Organizația vecinilor din zona de nord

Voi nu vreți ca dl. Tincă să susțină propunerea în consiliu. Voi credeți că acesta are responsabilitatea de a ajuta la prevenirea criminalității și menținerea siguranței în cartier. Vă temeți că valoarea imobilelor din zonă va scădea.

Grupul 4 – Asociația Tineri justițari

Voi activați în domeniul educației pentru tineri care au avut probleme cu legea. Credeți că aceștia au nevoie de serviciile acestui centru de reeducare. Credeți că dacă tinerii nu sunt ajutați, în final vor deveni o problemă mai mare a orașului. Vreți ca dl. Tincă să susțină propunerea.

Grupul 5 – Grupul oamenilor de afaceri din zona de nord

Voi credeți că dl Tincă are în primul rând responsabilități față de oamenii care l-au ales. Voi ați contribuit cu bani și voluntari în campania sa electorală. Nu vreți ca acesta să susțină propunerea, pentru că sunteți de părere că acest lucru va dăuna afacerilor (magazinelor) din zonă.

Pregătirea pentru ședința publică

Pentru a se pregăti pentru ședința publică toate grupurile trebuie să completeze mai întâi tabelul „Instrumente intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente”.

Grupurile trebuie să folosească aceste informații pentru a pregăti scurte prezentări pentru ședința publică. Apoi vor alege câte o persoană din fiecare grup pentru a vorbi în fața celor prezenți la ședință. Ceilalți elevi din grup trebuie să-i ajute să răspundă la întrebările pe care le-ar putea pune grupul consilierului Tincă.

Grupul care are rolul consilierului Tincă și al oamenilor săi trebuie să pregătească întrebări pe care să le pună celorlalte grupuri în timpul ședinței.

Participarea la ședința publică

Consilierul Tincă declară deschisă ședința. Apoi invită fiecare grup pentru a-și face prezentarea. După fiecare prezentare, consilierul și oamenii săi pot pune întrebări.

După ce ascultă toate grupurile, consilierul Tincă și oamenii săi vor discuta ce responsabilități au în această situație. Apoi consilierul va decide dacă să susțină propunerea consiliului local. Consilierul va trebui să explice clasei motivele care stau la baza deciziei sale.

Discuții

- ? Sunteți de acord cu decizia consilierului Tincă? De ce sau de ce nu?
- ? De ce credeți că cetățenii ar putea avea păreri diferite cu privire la ce responsabilitate ar trebui să îndeplinească dl. Tincă?
- ? În ce alte moduri ar putea consilierul Tincă să-și îndeplinească responsabilitățile în această situație?
- ? Cum v-au ajutat instrumentele intelectuale pentru a alege între mai multe responsabilități concurente să vă pregătiți pentru ședința publică?

MODULUL 4: Persoane responsabile

Ai învățat că responsabilitatea înseamnă că o persoană are datoria de a face ceva sau de a nu face ceva. Ai aptitudini care să te ajute să iei decizii cu privire la chestiuni de responsabilitate.

Știi cum să decizi dacă să îți asumi o nouă responsabilitate și cum să alegi între mai multe responsabilități concurente.

Dar mai există un tip de responsabilitate pe care trebuie să o luăm în considerare. Cum decidem cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat?

De multe ori trebuie să știm cine este responsabil de anumite lucruri, cum ar fi:

- un accident
- încălcarea legii
- o descoperire științifică
- inventarea unui nou produs

În acest modul vei învăța de ce trebuie să știm cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat. Vei învăța un nou set de instrumente intelectuale care să te ajute să decizi cine este responsabil.

Lecția 9

De ce vrem să decidem cine este responsabil?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei afla că de multe ori trebuie să decidem cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat. Vei citi o poveste care arată de ce oamenii trebuie să știe cine este responsabil.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici de ce doresc oamenii să decidă cine este responsabil de ceva. De asemenea, ar trebui să știi să explici de ce câteodată este dificil să iei astfel de hotărâri.

Cuvinte cheie...

a penaliza

Idei de reținut...

De ce vrem să știm cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat?

Următoarele afirmații sunt exemple de persoane care sunt considerate responsabile de ceva ce s-a întâmplat

- ✓ Profesoara/profesorul a decis că Liana este responsabilă de faptul că echipa clasei a câștigat concursul de matematică.
- ✓ Daniel este responsabil pentru că a furat cartea Ninei.
- ✓ Consiliul local a decis că persoanele care folosesc parcurile pentru picnic sunt responsabile de problema serioasă a gunoaielor.

Există multe motive pentru care vrem să știm cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat.

- Deseori vrem să **recompensăm** o persoană pentru ceva ce a făcut. Vrem să-i dăm acelei persoane un premiu sau o anumită formă de recunoaștere.
- ✓ Pentru că Liana este responsabilă de faptul că echipa clasei a câștigat concursul de matematică, profesoara/profesorul ar putea dori să îi ofere un premiu.
- Deseori vrem să **penalizăm** o persoană pentru ceva ce a făcut. Scopul ar putea fi ca persoana să fie pedepsită sau să fie obligată să înapoieze sau să repare ceva.
- ✓ Vrem să îl facem pe Daniel să înapoieze cartea Ninei.

a penaliza: *a aplica unei persoane o penalizare*

- Deseori vrem să folosim informațiile pentru a ghida acțiuni viitoare. Dacă știm cine este responsabil de ceva vom lua mai ușor o decizie.

- ✓ Poate Consiliul local vrea să adopte niște reguli stricte cu privire la picnicurile din parc.

Imagine: Cum ne poate ajuta să luăm decizii faptul că știm cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat?

Rezolvă problema...

Poți să decizi cine este responsabil?

Ultima oară când am vizitat-o pe Simona, a trebuit să decidă dacă să ajute un băiețel să-și găsească mama. Acum Simona și prietenii ei trebuie să decidă cine este responsabil de anumite lucruri care s-au întâmplat lângă club. Citește Capitolul 4 din *Simona și clubul de pe strada Libertății*. Apoi lucrează cu un partener pentru a analiza mai atent povestea și a răspunde la întrebările de la sfârșit.

SIMONA ȘI CLUBUL DE PE STRADA LIBERTĂȚII

Capitolul 4

În ziua următoare la școală, Corina și Leo i-au spus Simonei că au vești bune cu privire la clubul lor.

Cu o seară înainte, Radu a sunat-o pe Corina. D-na Radu era impresionată de felul în care copiii au construit clubul. Așa că a spus că îi lasă să își planteze și o grădină.

„Super!” spuse Simona. „Putem vinde florile și legumele pentru a aduna bani pentru oamenii din cartier.”

În seara aceea, Simona l-a întrebat pe tatăl ei dacă vrea să împrumute clubul cu 100 de lei pentru a cumpăra semințe și alte lucruri necesare pentru grădinărit. Tatăl ei a fost de acord. A spus „Clubul poate să îmi înapoieze banii împrumutați când vindeți florile și legumele.”

„Exact”, spuse Simona. „O să le propun acest lucru membrilor clubului la următoarea noastră întâlnire”.

Simona i-a prezentat ideea Corinei, lui Leo și lui Radu sâmbătă dimineața când s-au întâlnit din nou. Membrii clubului au decis să accepte responsabilitatea de a-i plăti împrumutul tatălui Simonei.

„Apoi putem să folosim profitul pentru a ajuta oamenii din cartierul nostru”, spuse Radu.

Simona a spus că va face un program pentru plantarea și îngrijirea grădinii. „Putem începe de mâine”, spuse ea.

Matei este coleg cu membrii clubului de pe strada Libertății. De multe ori se ia de ceilalți copii și încearcă să le facă probleme. În seara aceea a încercat să intre în club. Matei a aprins un chibrit pentru a putea găsi ușa. „Club privat”, citi el. „Se cred așa de grozavi!” spuse încruntându-se când a deschis ușa.

Cum era întuneric, Matei s-a-mpiedicat. Chibritul a căzut pe jos și a izbucnit un incendiu.

Matei a încercat să stingă focul, dar acesta se extindea tot mai mult. Chiar atunci d-na Marcu s-a uitat pe fereastră și a văzut focul. Imediat și-a luat extingtorul, a fugit afară, și a stins focul.

D-na Marcu analiză pagubele. Pereții proaspăt zugrăviți erau acoperiți de cenușă. A doua zi, d-na Marcu i-a spus lui Radu că l-a văzut pe Matei la club.

Luni la școală, Radu l-a întrebat pe Matei dacă este responsabil de foc. Matei a răspuns încet: „Nu am vrut să dau foc. Am venit doar pentru a lăsa un mesaj.”

„Păi, dacă nu ai fi venit pe furiș la club, nu s-ar fi întâmplat ce s-a-ntâmplat!” a răspuns Radu. „Acum trebuie să facem totul din nou, iar tu vei plăti pentru materiale.”

În seara aceea, d-na Marcu a mai făcut o sugestie. „De ce nu-l lăsați pe Matei să-și răspundă greșeala lăsându-l pe el să zugrăvească și să facă curat la club?”

În acel weekend, Matei a zugrăvit și a făcut curat. „Compensează acest lucru daunele pe care le-am provocat?” a întrebat Matei când a terminat.

„Da”, spuseră Simona și Radu în cor.

„Pare corect”, spuse Matei. „Îmi pare rău pentru ce am făcut, dar am reparat stricăciunile cauzate. Mă lăsați să fac parte din club?” întrebă el.

În după masa aceea, Simona, Leo, Corina și Radu au decis că Matei poate să intre în club.

În timpul verii membrii clubului au lucrat din greu pentru a planta și îngriji grădina. Noile plante păreau sănătoase. Simona avea grijă ca plantele să fie udate și să nu existe nici o buruiiană în grădină.

Într-o dimineață când membrii s-au întâlnit la club pentru a lucra în grădină, au descoperit o întreagă porțiune de plante moarte. Fuseseră scoase din pământ.

„Cineva încearcă să ne distrugă grădina!” strigă Corina. „Cine poate fi responsabil de lucrul acesta?”

„Pare ca și cum cineva ar fi săpat”, spuse Leo.

„Poate fi un câine sau alt animal”, a sugerat Matei.

„Uite!” strigă Radu. „O gaură în gard. Probabil că un câine vagabond este responsabil de distrugerea grădinii noastre. Probabil că a intrat aseară.”

„Hai să reparăm gardul”, a sugerat Simona. „În acest fel, câinele nu va mai putea intra.”

Odată gardul reparat, nu au mai avut probleme. Membrii clubului au muncit din greu tot restul verii.

Când a venit toamna, Simona a organizat culesul florilor și al legumelor. A pus un stand unde să poată vinde ceea ce au cules din grădină. A stabilit un program, astfel încât fiecare să vândă flori și legume pe rând.

Când proiectul s-a terminat, și-au numărat banii. „Uite, am făcut peste 600 de lei”, a exclamat Corina.

„Nu chiar”, spuse Radu. „Trebuie să înapoiem cei 100 de lei tatălui Simonei”.

„Da, dar oricum ne rămân suficienți bani pentru a ne ajuta vecinii”, spuse Simona.

În următoarele săptămâni, membrii clubului au cumpărat mâncare și alte lucruri. Au împachetat jucării pentru copii. Apoi au pus totul în cutii și le-au dus vecinilor. Încă o dată, Simona a organizat totul.

Cu o zi înainte de începerea școlii, toți membrii s-au întâlnit la club. Își făceau planuri pentru un nou proiect, când cineva a bătut la ușă.

„Intră”, strigă Leo.

Când s-a deschis ușa, au văzut-o pe d-na Marcu, iar în spatele ei un domn înalt într-un costum negru. „Copii, vreau să-l cunoașteți pe dl. Primar Iancu”, a spus d-na Marcu. „I-am povestit despre clubul vostru și despre lucrurile bune pe care le-ați făcut.”

„Da, copii”, a spus primarul. „Ne interesează cum ați inițiat acest proiect pentru a putea împărtăși ideile voastre cu oameni din alte cartiere. Primăria dorește să ofere un premiu persoanei responsabile de toate aceste eforturi.”

Imagine 1: Care dintre membrii clubului de pe strada Libertății sunt responsabili de organizarea activităților clubului?

Imaginea 2: Cine ar trebui să fie responsabil de repararea stricăciunilor de la club?

Imaginea 3: Cum îi poate ghida pe membrii clubului să ia o decizie faptul de a ști cine este responsabil de o acțiune?

Imaginea 4: Care dintre membrii clubului de pe strada Libertății ar trebui să primească un premiu pentru succesul proiectului lor?

Analizează cu atenție

? Ce evenimente pentru care cineva era responsabil s-au întâmplat în poveste?

- ? De ce au vrut oamenii din poveste să știe cine era responsabil de lucrurile care s-au întâmplat?
- ? Cum au fost folosite informațiile cu privire la cine era responsabil pentru a **recompensa** pe cineva?
- ? Cum au fost folosite informațiile cu privire la cine era responsabil pentru a **penaliza** pe cineva?
- ? Cum au fost folosite informațiile cu privire la cine era responsabil pentru a **ghida acțiuni viitoare**?

Folosește ceea ce știi...

1. Lucrați în grupuri mici pentru a elabora o scurtă piesă de teatru care să prezinte ce altceva s-ar fi putut întâmpla în acest ultim capitol din *Simona și clubul de pe strada Libertății*. Fiecare grup își va juca piesa în fața clasei. Ce asemănări și deosebiri există între piesele diferitelor grupuri?
2. Caută articole în ziare și reviste care să descrie exemple de oameni responsabili de ceva „bun” sau de ceva „rău”.
 - Cum s-a decis că aceștia erau responsabili de ceea ce s-a întâmplat?
 - Ce s-a întâmplat cu ei pentru că au fost considerați responsabili?

Lecția 10

Ce idei sunt utile atunci când decidem cine este responsabil?

Această lecție are un scop...

În această lecție vei învăța un nou set de instrumente intelectuale. Aceste întrebări te vor ajuta să decizi cine este responsabil pentru ceva ce s-a întâmplat. În această lecție, vei folosi instrumentele pentru a decide cine este responsabil de un accident.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să folosești instrumentele intelectuale pentru a decide cine este responsabil pentru ceea ce se întâmplă.

Cuvinte cheie...

neglijență
a cauza

intenție

Idei de reținut...

Cum poți decide cine este responsabil?

Zilnic, oameni de la școala unde înveți, din comunitatea unde trăiești, din guvernul țării tale, se confruntă cu probleme legate de a decide cine este responsabil de ceva ce s-a întâmplat. Uneori este ușor să iei o asemenea decizie. Dar alteori este foarte greu.

Să presupunem că vrei să decizi cine este responsabil pentru ceva ce s-a întâmplat. Instrumentele intelectuale pentru a decide cine este responsabil te pot ajuta să iei o decizie în acest sens.

Poate ți se pare că nu toate ideile din instrumentele intelectuale sunt utile în orice situație. Totuși, ar trebui să le analizezi pe toate, pentru a fi sigur că nu îți scapă nimic.

Următoarele instrumente intelectuale te pot ajuta să decizi cine este responsabil pentru ceea ce s-a întâmplat.

1. **Care este evenimentul sau situația?** Primul pas atunci când luăm decizii legate de responsabilitate este identificarea evenimentului, sau a ceea ce s-a întâmplat.
 - Evenimentul ar putea fi
 - un accident de mașină
 - un tratament la o boală
 - acte de vandalism la școală
 - câștigarea unui concurs de către echipa de înot

2. **Care sunt persoanele care ar putea fi considerate responsabile?** Următorul pas este identificarea persoanelor care ar putea fi responsabile de ceea ce s-a întâmplat.
 - Andrei conducea mașina care a intrat în mașina lui George.
 - Doamna doctor Petreanu lucra într-un laborator și a descoperit un tratament pentru o boală.

3. **Cum ar fi putut fiecare persoană cauza situația?** Acum vrei să știi modul în care comportamentul fiecărei persoane a contribuit la sau a cauzat evenimentul.
- Andrei încerca să găsească un post de radio și nu a observat mașina care venea spre el. Când și-a ridicat privirea, era prea târziu.
 - Doamna doctor Petreanu i-a organizat pe cei ce lucrau în laborator. Le-a arătat cum să folosească cobaii și cum să ia notițe în mod eficient.

a cauza: *a produce un rezultat*

4. **Ce era în mintea persoanei?** Acum vrei să afli la ce se gândea persoana atunci când a cauzat întâmplarea. Pentru acest lucru, ar trebui să iei în considerare un alt set de întrebări.
- **Intenția.** A făcut acest lucru intenționat?
 - Andrei a lovit mașina lui George pentru că nu îi plăcea de George? Sau a lovit-o pentru că, pur și simplu, nu a fost atent?
 - D-na doctor Petreanu și-a propus să le facă rău cobailor pe care îi folosea pentru a descoperi tratamentul?

intenție: *consecințele pe care le are în vedere o persoană atunci când acționează*

- **Neglijența.** Persoana nu era suficient de atentă?
 - Andrei căuta un post la radio și nu se uita pe unde mergea.
 - Într-o zi, d-na doctor Petreanu a trebuit să plece mai devreme de la laborator pentru că fiul ei era bolnav și a uitat să le dea de mâncare animalelor.

neglijență: *când o persoană nu ia în considerare consecințele propriilor sale acțiuni*

- **Cunoașterea a ceea ce s-ar putea întâmpla.** Persoana a avut informații dinainte cu privire la ceea ce s-ar putea întâmpla din cauza acțiunilor sale?

- Andrei știa că dacă nu este atent la drum ar putea cauza un accident.
 - D-na doctor Petreanu știa că dacă nu are grijă când își face experimentele, rezultatele ar putea fi greșite. I-a dat un telefon asistentului ei ca să-i spună să hrănească animalele, pentru că ea a uitat.
5. **Persoana a pierdut controlul?** Dacă o persoană nu are control asupra unei situații, atunci aceasta nu poate fi considerată responsabilă.
- Andrei conducea mașina, iar Fabian și Sara erau pasagerii săi. În timpul accidentului, Fabian nu a putut evita să o lovească pe Sara și să o rănească la braț.
 - D-na doctor Petreanu s-a asigurat că asistenții ei și-au îndeplinit sarcinile și că rezultatele obținute sunt exacte.
6. **Persoana avea datoria de a acționa diferit?** Odată ce ai stabilit felul în care fiecare persoană a contribuit la situația provocată, ar trebui să decizi dacă acea persoană avea datoria să acționeze diferit.
- Andrei avea datoria să conducă mașina cu grijă.
 - D-na doctor Petreanu avea datoria de a se asigura că experimentele sunt sigure. Unii credeau că avea datoria de a folosi simulări pe calculator în loc de animale vii.

simulare pe calculator: *duplicare computerizată a condițiilor, acțiunilor și rezultatelor unei situații reale*

7. **Ce valori și interese importante pot explica comportamentul persoanei, dacă acestea există?** Uneori există valori și interese importante care pot explica comportamentul unei persoane.
- După accident, Paul a spart mașina lui Andrei pentru a-i salva pe Fabian și pe Sara.

Rezolvă problema...

Poți să decizi cine este responsabil?

Citește *Accidentul de la gară*. Când termini de citit, lucrează cu un partener pentru a completa tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil” de pe pagina următoare.

Accidentul de la gară

D-na Popescu stătea pe peron așteptând trenul care o va duce la Constanța. Se uita cum un alt tren se opri în stație. Doi oameni fugeau pentru a prinde trenul. Trenul a început să se miște. Unul dintre cei doi a reușit să urce. Celălalt avea un pachet. A sărit în trenul în mișcare, dar s-a dezechilibrat.

Un conductor i-a întins mâna pentru a-l ajuta să urce. Altul de pe peron l-a împins de la spate. Acest lucru a făcut ca bărbatul să scape pachetul.

Pachetul, care conținea artificii, a căzut pe calea ferată. Când a lovit liniile, a explodat. Explizia a făcut ca o scară aflată pe peron să cadă pe d-na Popescu, rănind-o.

Cum am putea decide cine este responsabil pentru un accident?

Aplicații practice

- ? Ești de acord cu ceilalți colegi ai tăi cu privire la cine este responsabil pentru accident în acest caz? De ce sau de ce nu?
- ? De ce crezi că oamenii ar putea să nu fie de acord cu privire la cine este responsabil în acest caz?
- ? Cum te-a ajutat tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil” să înțelegi mai bine acest caz?

Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil			
1. Care este evenimentul sau situația?			
2. Care sunt persoanele care ar putea fi considerate responsabile?			
3. Cum ar fi putut fiecare persoană cauza situația?			

4. Ce era în mintea persoanei? <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intenția ▪ Neglijența ▪ Cunoașterea a ceea ce s-ar putea întâmpla 			
5. Persoana a pierdut controlul?			
6. Persoana avea datoria de a acționa diferit?			
7. Ce valori și interese importante pot explica comportamentul persoanei, dacă acestea există?			
8. Cine crezi că este responsabil pentru acest eveniment sau situație? De ce?			

Folosește ceea ce știi...

1. Te-ai aflat vreodată în situația de a trebui să decizi cine este responsabil? Ar fi fost utile aceste instrumente intelectuale în acea situație? Fă un desen care să ilustreze această experiență. Include ideea utilizării instrumentelor intelectuale. Arată desenul și celorlalți colegi din clasă.
2. Uită-te la un program TV sau la un film care să includă un proces la tribunal. Ascultă ce spun avocații și judecătorul. Folosesc vreo idee din instrumentele intelectuale? Povestește ceea ce ai văzut în fața clasei.

Lecția 11

Cine crezi că este responsabil pentru accident?

Această lecție are un scop...

În această lecție îți vei folosi aptitudinile pentru a decide cine este responsabil pentru ceva ce s-a întâmplat în comunitate. Vei participa la un proces public unde se va decide cine este responsabil pentru un accident.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici cum te-au ajutat instrumentele intelectuale să iei o decizie.

Cuvinte cheie...

pârât

reclamant

Participarea la un proces public...

Poți evalua, lua și susține o poziție cu privire la cine ar trebui să fie considerat responsabil?

Citește *O plimbare în balon*. După ce citești povestea, profesoara ta/profesorul tău va distribui roluri și vă va ajuta să participați la un proces într-un tribunal.

O plimbare în balon

Dl. Marin este pasionat de baloane. El are un balon cu aer cald mare și frumos. Acesta poate transporta trei oameni. Aproape la fiecare sfârșit de săptămână, dacă este vreme frumoasă, dl. Marin face o plimbare în balon. Câteodată își ia familia sau câțiva prieteni cu el.

Într-o sâmbătă, dl. Marin fiica sa, Melisa, au pregătit toate cele necesare pentru o plimbare în balon. Au încălzit aerul cu care apoi au umplut balonul, iar apoi și-au luat zborul deasupra satului.

După un timp, aerul din balon s-a răcit și a trebuit încălzit din nou. „Melisa”, a spus dl. Marin, „cred că e timpul să dăm drumul la căldură. Trebuie să ne mișcăm repede, altfel vom merge în jos.”

„Bine, tati”, răspunse ea. „Oh, nu! Nu se aprinde!”

Mirat, dl. Marin spuse: „Dar am verificat tot echipamentul înainte de plecare”.

Balonul o luă încet în jos. Dl. Marin spuse: „Cred că ar trebui să găsim un loc unde putem ateriza în siguranță.”

Au trecut de un parc mare plin de oameni aflați la picnic. Lângă parc se afla un lan de porumb.

„Aici”, spuse dl. Marin ghidând balonul spre lanul de porumb. Vântul a purtat balonul peste o porțiune din lanul de porumb, stricând recolta.

Când oamenii din parc au văzut balonul aterizând, câțiva dintre ei au fugit să vadă ce se întâmplă. „Acolo”, strigau ei. „Se pare că cineva are necazuri.” „Apucă frânghiile alea și trage”, a strigat un bărbat. Câțiva dintre ei au ajutat la stabilizarea balonului. Au călcat peste porumb, stricând o parte mare din acesta.

Lanul de porumb îi aparținea d-lui Voicu, un fermier. Acesta alerga spre lanul de porumb, cu pumnii în aer. „Voi sunteți responsabili pentru orice daună provocată porumbului meu”, spuse acesta. „Plimbarea cu balonul este un sport periculos. Orice persoană care folosește un balon este responsabilă de problemele pe care le cauzează”. Acesta țipa la oameni, spunând că doar vroiau să ia parte la toată această agitație.

Unii dintre oamenii din parc îi luară partea d-lui Voicu. O doamnă a spus: „Era nevoie doar de două sau trei persoane care să facă balonul să se oprească. Voi ceilalți doar ați cauzat mai multe probleme.”

Dl. Voicu spuse: „Dv. cu balonul și voi ceilalți care ați alergat pe lanul meu trebuie să plătiți pentru pagubele produse.”

Dl. Marin și oamenii care au încercat să îl ajute nu credeau că sunt responsabili. Ei au spus: „Această situație ne-a ieșit de sub control.”

Cu toții au fost de acord că ar trebui să își expună cazul în fața unui judecător.

Participanții la proces

Profesoara/profesorul va distribui rolurile pe care le veți juca la proces.

Martori:

- Dl. Marin

- Melisa
- Dl. Voicu
- Oamenii din parc care l-au ajutat pe dl. Marin
- Oamenii din parc care sunt de acord cu dl. Voicu

Avocați:

- Avocații d-lui Marin
- Avocații d-lui Voicu

Alte roluri la tribunal:

- Judecătorul
- Grefierul

Pregătirea pentru proces

Toate grupurile trebuie să completeze tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil” din paginile anterioare.

Avocații vor pune întrebări martorilor pentru a afla ce au de spus cu privire la evenimentele din acest caz.

Avocații vor pregăti întrebările atât pentru martorii proprii cât și pentru martorii părții adverse, iar apoi vor trage concluziile finale.

Profesoara/profesorul vă va oferi mai multe informații cu privire la ceea ce ar trebui să includeți în fiecare din secțiunile procesului.

Judecătorul și grefierul vor primi și ei instrucțiuni de la profesoară/profesor.

Participarea la proces

- După ce judecătorul intră și se așează, grefierul declară deschisă ședința.
- Avocații d-lui Voicu, **reclamantul** în acest caz, își cheamă martorii. Aceștia jură să spună adevărul, după care depun mărturie. Avocații reclamantului pot pune întrebări martorilor.

- După aceea, avocații d-lui Marin, **pârâtul** în acest caz, pot pune întrebări martorilor d-lui Voicu.

reclamant: *o persoană care deschide un proces împotriva altei persoane*

pârât: *persoana împotriva căreia se deschide un proces civil*

- Avocații pârâtului, d-l Marin, își cheamă martorii lor, cărora le pot pune întrebări. Avocații d-lui Voicu pot pune și ei întrebări martorilor apărării.
- După ce au fost audiați toți martorii, avocații trag concluziile finale. Aceștia spun judecătorului ceea ce ei cred că arată dovezile și îi explică acestuia de ce ar trebui să decidă în favoarea lor. Avocații d-lui Voicu au primii cuvântul, după care urmează avocații d-lui Marin.
- Judecătorul se retrage în biroul său pentru a analiza faptele prezentate la proces și pentru a decide cine este responsabil pentru daunele provocate.
- Apoi judecătorul își prezintă concluziile.

Cum ar putea un judecător să decidă cine este responsabil pentru ceva ce s-a întâmplat?

Discuții

- ? Sunteți de acord cu decizia judecătorului? De ce sau de ce nu?
- ? De ce credeți că oamenii ar putea avea păreri diferite cu privire la cine este responsabil în acest caz?
- ? Puteți să vă gândiți la câteva situații care ridică aceleași probleme ca și povestea de mai sus?
- ? Cum v-a ajutat tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil” să vă pregătiți pentru acest proces?

Lecția 12

Cine crezi că este responsabil pentru această acțiune din comunitate?

Această lecție are un scop...

În această lecție îți vei folosi aptitudinile pentru a decide cine este responsabil pentru ceva ce s-a întâmplat în comunitate. Vei participa la o ședință a consiliului local pentru a decide cine ar trebui să primească un premiu pentru servicii aduse comunității.

La sfârșitul acestei lecții, ar trebui să știi să explici cum te-au ajutat instrumentele intelectuale să iei o decizie.

Cuvinte cheie...

nominalizat

Participarea la o ședință de consiliu local...

Poți evalua, lua și susține o poziție cu privire la cine este responsabil de o acțiune în comunitate?

Citește *Renovarea cartierului*. Apoi vei participa la o ședință de consiliu local.

Renovarea cartierului

Zona din jurul Școlii Generale Dimitrie Cantemir era o zonă mai veche orașului. Majoritatea clădirilor și magazinelor erau distruse și murdare. Zidurile și gardurile erau pline de graffiti, iar străzile erau pline de gunoi.

În ciuda acestui fapt, Școala Generală Dimitrie Cantemir era un loc frumos și curat. Totuși, drumul spre școală și de la școală era foarte neplăcut pentru elevi, profesori și ceilalți membri ai personalului.

D-na Florea, directoarea școlii, s-a tot gândit cum ar putea să-i facă pe elevi să vină la școală cu plăcere. Consiliul școlii a discutat despre acest lucru la ședințe. Până la urmă, părinții și profesorii au căzut de acord să trimită niște fluturași în fiecare clasă, anunțând o campanie de curățenie și un concurs de desene murale.

Fluturașii anunțau că artista Maria Baca va ajuta elevii să facă picturi murale prin cartier. A mai făcut acest lucru și în alte zone ale orașului. După ce au pictat zidurile din celelalte cartiere, s-au redus problemele legate de graffiti. Cartierele arătau mai bine. Maria știa că este important ca elevii să creeze și să picteze desenele ei înșiși.

Fluturașii îi încurajau pe elevi să vină cu idei pentru picturile murale. Un comitet format din elevi, profesori, părinți, și d-na Florea urma să aleagă desenele. Mulți elevi s-au înscris la concurs. Comitetul a ales cinci dintre cele mai bune desene.

Toți cei care vroiau să ajute s-au întâlnit sâmbătă la Școala Generală Dimitrie Cantemir. Toți vroiau să muncească împreună pentru a curăța și picta cartierul.

Părinții au adus toate cele necesare pentru a picta. Aceștia au supravegheat lucrurile pentru ca totul să decurgă fără probleme. Magazinul ABC a donat vopselele. Părinții au pregătit gustări și sucuri.

Maria Baca i-a învățat pe elevi cum să curețe și să pregătească zidurile și gardurile. I-a învățat pe elevi cum să folosească un pistol de vopsit pentru a face o pictură murală. Tot ea a sugerat și culorile.

d-na Florea a stat la școală până târziu pentru a supraveghea întreaga operațiune. I-a ajutat pe părinți cu organizarea. D-na Florea a vorbit cu vecinii, consiliul școlii, și patronii de magazine și localuri din zonă. Vroia ca toată lumea să înțeleagă ce se întâmplă.

Entuziasmul s-a răspândit pe măsură ce cartierul se transforma. Unul din ziarele locale, *Jurnalul zilei*, scria articole regulate despre proiect și elevi pentru a-i informa pe oamenii din cartier. Au venit și reporteri de la câteva televiziuni pentru a intervieva elevii și părinții.

Consiliul local a decis să recompenseze efortul depus în cadrul acestui proiect. A vrut să-i ofere persoanei sau persoanelor responsabile de acest lucru un Premiu pentru Servicii Aduse Comunității. De aceea, au organizat o ședință pentru a decide cine ar trebui să primească premiul.

Cum poți decide cine este responsabil pentru un lucru bun care s-a întâmplat în cartier?

Participanții la ședința de consiliu local

Profesoara/profesorul va împărți clasa în grupuri mici. Un grup va avea rolul consiliului local. Celelalte grupuri vor avea rolurile unor cetățeni interesați.

Grupul 1 – Consiliul local

Voi reprezentați întreaga comunitate. Veți decide ce persoană sau grup merită cel mai mult premiul.

Grupul 2 – Organizația Cartierul Nostru

Voi sunteți foarte mândri de efortul depus de toată lumea. Implicarea acestora a făcut ca străzile și casele din cartier să arate mult mai bine.

Grupul 3 – Membrii ai Consiliului Școlii

Sunteți foarte mulțumiți de rezultatele proiectului. Credeți că astfel Școala Generală Dimitrie Cantemir va fi mult mai atrăgătoare pentru familii.

Grupul 4 – Jurnaliști

În timpul proiectului ați vorbit cu multe persoane implicate. Credeți că acest nou spirit al comunității este un lucru bun pentru întregul oraș.

Grupul 5 – Patroni ai unor magazine și localuri din zonă

Afacerile s-au dezvoltat pentru că zona arată mult mai bine. Mai mulți oameni preferă să vină la cumpărături în magazinele voastre decât să meargă la supermarketurile mari. Credeți că întreaga comunitate ar trebui să încurajeze mai multe proiecte de acest gen.

Pregătirea pentru ședința de consiliu local

Mai întâi, toate grupurile trebuie să completeze tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil”.

Consiliul local ar trebui să aleagă un președinte care să conducă discuțiile din cadrul ședinței.

Fiecare grup de cetățeni trebuie să stabilească pe cine vor să nominalizeze pentru a primi premiul pentru servicii aduse comunității. Membrii grupului trebuie să pregătească o scurtă

prezentare pe care să o țină în fața consiliului local și care să explice de ce cred că **persoana nominalizată** de ei ar trebui să primească premiul.

persoană nominalizată: *o persoană numită pentru a candida să primească un premiu, sau o persoană numită pentru a candida la o funcție publică*

Grupul care joacă rolul consiliului local trebuie să folosească instrumentele intelectuale pentru a pregăti întrebări pe care să le pună grupurilor în timpul prezentărilor.

Participarea la ședința de consiliu local

Președintele consiliului local declară deschisă ședința. Apoi, președintele invită fiecare grup să își țină prezentarea. După fiecare prezentare, președintele dă celorlalți membri ai consiliului local șansa de a pune întrebări grupului.

După ce consiliul local ascultă toate prezentările, membrii consiliului vor discuta pentru a vedea care dintre persoanele nominalizate ar trebui să primească premiul. Apoi membrii consiliului vor vota. Membrii consiliului vor trebui să explice clasei motivele pentru care au luat decizia respectivă.

Discuții

- ? Sunteți de acord cu decizia consiliului local? De ce sau de ce nu?
- ? De ce credeți că grupurile au avut păreri diferite cu privire la cine ar trebui să primească premiul?
- ? Descrieți și alte situații în care cineva a trebuit să decidă cine ar trebui să primească un premiu.
- ? Cum v-a ajutat tabelul „Instrumente intelectuale pentru a decide cine este responsabil” să vă pregătiți pentru și să participați la ședința de consiliu local?

Glosar

- ambasador:** o persoană oficială numită pentru a fi reprezentantul unei țări în altă țară
- beneficii:** avantaje; lucruri care promovează bunăstarea
- caracter previzibil:** calitatea unei persoane de a i se cunoaște comportamentul dinainte
- a cauza:** a produce un rezultat
- centru de reeducare:** o instituție pentru oamenii care au nevoie de ajutor pentru a-și schimba modul de viață, cum ar fi foști prizonieri sau dependenți de droguri
- cetățenie:** statutul de a fi membrul unui stat și de a-i datora loialitate guvernului acelu stat, având dreptul la protecție din partea statului și având drepturi politice
- a clasifica:** a împărți în grupuri sau clase
- comercial:** legat de cumpărarea și vânzarea de bunuri
- concurrent:** care necesită aceeași atenție sau aceleași resurse
- conflict:** confruntare între idei opuse
- consecințe:** lucruri care se întâmplă ca rezultat al unei acțiuni sau condiții
- consilieri:** angajați ai președintelui care au rolul de a-i da acestuia sfaturi în anumite domenii
- consiliu local:** în anumite forme de guvernare la nivel de oraș, un grup de oficiali aleși de cetățenii orașului pentru a lua hotărâri și a elabora politici
- costuri:** dezavantaje; pierderi sau penalități asociate unui câștig
- democrație:** o formă de guvernare în cadrul căreia puterea este deținută de popor, dar este exercitată în general de reprezentanții aleși de acesta
- dezastru natural:** distrugerii sau suferință provocate de natură
- importanță relativă:** valoarea unui lucru în comparație cu alt lucru
- inculpat:** persoană care este acuzată de o infracțiune într-un proces penal
- instrumente intelectuale:** seturi de întrebări și idei care ne ajută să ne gândim mai bine la o problemă sau un subiect
- intenție:** consecințele pe care le are în vedere o persoană atunci când acționează
- interese:** drepturi sau pretenții la ceva
- îndatorire/datorie:** ceva ce cineva trebuie să facă
- a îndeplini:** a face ceea ce trebuie, a duce la bun sfârșit
- lege supremă:** o lege sau un set de legi considerat a fi superior altor legi
- minor:** persoană sub 18 ani
- neglijență:** când o persoană nu ia în considerare consecințele propriilor sale acțiuni
- a nominaliza:** a numi pe cineva ca și candidat la alegeri, la o funcție publică, sau la un premiu

ocupație: modalitate de a-și câștiga existența; profesie sau meserie

pârât: persoana împotriva căreia se deschide un proces civil

a penaliza: a aplica unei persoane o penalizare

penalizare: un dezavantaj, pierdere, sau privațiune stabilită prin lege sau autoritate pentru o infracțiune, acțiune, sau ofensă

persoană nominalizată: o persoană numită pentru a candida să primească un premiu, sau o persoană numită pentru a candida la o funcție publică

premiu: ceva ce este oferit, acordat, sau primit în schimbul unei acțiuni, serviciu, sau realizare demnă de luat în considerare

principii civice: idei sau credințe cu privire la felul în care ar trebui guvernată țara

principii morale: credințe cu privire la comportamente bune și rele

proces civil: acțiune în justiție în cadrul căreia o parte face o plângere împotriva unei alte părți, de exemplu atunci când cineva dă în judecată o altă persoană pentru a recupera anumite daune sau a forța acea persoană să plătească o datorie

reclamant: o persoană care deschide un proces împotriva altei persoane

recunoaștere: acceptare publică

respect: stimă sau prețuire

resurse: rezervă de lucruri la care se poate apela când e nevoie

a renova: a schimba sau a reface ceva

reprezentant: o persoană care acționează în numele altor persoane

responsabilitate: îndatorire/datorie sau obligație

sarcină: activități atribuite cuiva de o persoană cu autoritate

sclavie: starea de a fi obligat să muncească pentru o altă persoană împotriva propriei voințe

servicii sociale: activități care promovează ajutorul oferit celor nevoiași, bolnavi, sau celor care nu pot să aibă grijă de ei înșiși

simulare pe calculator: duplicare computerizată a condițiilor, acțiunilor și rezultatelor unei situații reale

soluții alternative: diferite modalități de a face un lucru; diferite modalități de a rezolva o problemă sau un conflict

tradiție: o practică sau mod de a face lucrurile stabilit de multă vreme

turist: o persoană care călătorește în mai multe locuri din plăcere

umanitar: care are în vedere binele omenirii și reducerea suferinței umane

urgență: un lucru care necesită atenție sau acțiune imediată

valori: principii, standarde, sau calități prețuite sau dezirabile